

And what does the Lord require of you?
To do justice and to love compassion
And to walk humbly with your God.

Micah 6.8

परमेश्वरले तँबाट के चाहनुहुन्छ ?
केवल यति, ठीकसित काम गर्नु र कृपालाई प्रेम गर्नु
र तेरा परमेश्वरसित विनम्र भएर हिँड्नु ।

मीका ६:८

PO Box 126, Kathmandu, Nepal
Phone (00977) | 4228 118, 4268 900
Fax (00977) | 4225 559
E-mail: marketing@umn.org.np
Website: www.umn.org.np

पोष्ट बक्स १२६, काठमाडौं, नेपाल
फोन (००९७७) १ ४२२८ ११८, ४२६८ ९००
फ्याक्स (००९७७) १ ४२२५ ५५९
ईमेल: marketing@umn.org.np
वेबसाइट: www.umn.org.np

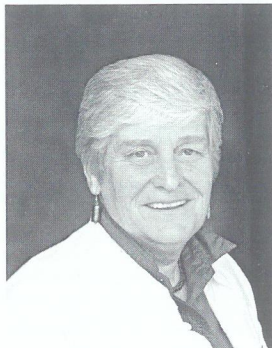

यूनाईटेड मिसन टु नेपाल
UNITED MISSION TO NEPAL

Annual Report 2003-2004

वार्षिक प्रतिवेदन २००३-२००४

From the Executive Director

Dear Readers,

The year 2003-2004 was a year of great change for Nepal, and for the United Mission to Nepal (UMN). The ceasefire between His Majesty's Government of Nepal (HMG/N) and the Maoist insurgents, which started in January 2003, broke down in August 2003. Acts of violence, economic blockades and restriction of movement particularly in the Mid Western and Western Regions resulted in great hardship for rural people. Over the ensuing months, the political parties also took to the streets with increasing violence, contributing to the political instability.

For the United Mission to Nepal this has also been a year of change. It was the first year of our new Five Year Strategic Plan. The major work was changing UMN from being an implementing organisation and helping its former projects, programmes and institutions to become independent. Some are continuing, some are being phased out, and most have become Nepali owned and managed. This transition has gone basically according to plan, thanks to the hard work and skill of the various "Transition Teams" and to the commitment of the staff taking over responsibilities in the newly independent organisations as they move into new and exciting futures. But UMN has also laid foundations for its new work based on the Strategic Plan.

An organisational structure has been put in place to support this new work and with an overall "Programme Support Team" we are moving to different geographical parts of Nepal, beginning with Mugu and Sunsari. Here "Cluster Teams" work directly with local partners. Advice and support comes from the "Technical Advisory Team" and the "Capacity Building Team". Other major components are the Personnel, Finance and Marketing Teams, who ensure that the work has the resources (people, expertise and funding) that are needed.

The establishing of cluster teams in Mugu and Sunsari involved the selection of a Nepali leader and an expatriate counterpart; exploratory visits, relationship building with possible partners and setting up an office, with staff moving to the locality. The clusters work in carefully selected areas: food security, education, women and children, peace and conflict transformation, enterprise development, HIV/AIDS and relief. The technical team advises on these areas, and the capacity building team work with partners to strengthen their organisational skills.

The governance of UMN has also changed. The new Board is smaller, with more Nepali representatives, but Member Bodies still have opportunity for input, though in a different way.

From March to September 2004 we have celebrated UMN's 50th Anniversary, both in Nepal and overseas. A book, a commemorative postage stamp, calendar, special painting, posters and cards and a video were produced. The highlight was a reception and exhibition, followed by a residential festival. In many other countries there were equally happy reunions of many people linked to UMN and Nepal in the past. Looking back over 'Fifty Years in God's Hands' we saw how our "new" strategic directions were actually laid down as long ago as 1970.

So it has been a year of transition for all working with UMN and a year of preparation for the future. We are grateful to the many people who have contributed and supported us: donors, His Majesty's Government of Nepal, Member Bodies, staff and prayer partners. We are supremely thankful to God who has led, guided and enabled us.

Jennie Collins

Jennie Collins
Executive Director

List of Affiliated Member Bodies

सम्बद्ध सदस्य निकायहरूको सूची

Australia अष्ट्रेलिया

TEAR Australia
टियर अष्ट्रेलिया

Canada क्यानाडा

Pentecostal Assemblies of Canada
पेन्टेकोस्टल एसेम्ब्लिज अफ क्यानाडा
Presbyterian Church in Canada
प्रेसबाइटेरियन चर्च इन् क्यानाडा
Volunteer International Christian Services
भोलेन्टियर इन्टरन्याशनल क्रिश्चियन सर्भिसेज

Germany जर्मनी

Church Development Service (EED)
Evangelischer Entwicklungsdienst, Germany
चर्च डिभेलपमेन्ट सर्भिस (इ.इ.डी.)

India भारत

Church of North India
चर्च अफ नर्थ इन्डिया
Church of South India
चर्च अफ साउथ इन्डिया
Methodist Church in India
मेथोडिस्ट चर्च इन् इन्डिया
Presbyterian Church Synod Mizoram
प्रेसबाइटेरियन चर्च साइनोड मिजोरम
United Evangelical Lutheran Church in India
यूनाईटेड इभान्जेलिकल लुथरन चर्च इन् इन्डिया

Ireland आयरल्याण्ड

Church Missionary Society
चर्च मिसनरी सोसाइटी

Japan जापान

United Church of Christ in Japan
यूनाईटेड चर्च अफ क्राइस्ट इन् जापान

Netherlands नेदरल्याण्डस्

TEAR fund Netherlands
टियर फण्ड नेदरल्याण्डस्
Uniting Churches in the Netherlands
यूनाईटेड चर्च इन् द नेदरल्याण्डस्

Norway नर्वे

Normisjon
नोरमिसोन
Norwegian Pentecostal Mission
नर्विजन पेन्टेकोस्टल मिसन

Singapore सिंगापुर

Singapore Baptist Convention
सिङ्गापुर ब्याप्टिस्ट कन्भेन्सन

South Africa साउथ अफ्रिका

SAAWE
सावे (एस.ए.ए.डब्ल्यू.ई.)

Sweden स्वीडेन

Swedish Pentecostal Mission
स्वीडिश पेन्टेकोस्टल मिसन

Switzerland स्वीजरल्याण्ड

Swiss Friends for Mission in Nepal
स्वीस् फ्रेंड्स फर मिसन इन् नेपाल

United States of America संयुक्त राज्य अमेरिका

American Baptist Churches
अमेरिकन ब्याप्टिस्ट चर्च
MaryKnoll Congregation
मेरिनोल कङ्ग्रेगेशन
Navigators
नेभिगेटर्स
Southern Baptist Convention
साउदर्न ब्याप्टिस्ट कन्भेन्सन
Wesleyan World Mission
वेस्लियन वर्ल्ड मिसन

Multi-national Bodies बहुराष्ट्रिय निकायहरू

Assemblies of God
असेम्ब्लिज अफ गड
SIM
एस.आई.एम.
South Asia Group
साउथ एशिया ग्रुप

List of Member Bodies

Australia अष्ट्रेलिया

Church Missionary Society
चर्च मिसनरी सोसाइटी

Denmark डेनमार्क

Danmission
ड्यानमिसन

Finland फिनल्याण्ड

Evangelical Free Church of Finland
इभान्जेलिकल फ्रि चर्च अफ् फिनल्याण्ड
Finnish Evangelical Lutheran Mission
फिनिश इभान्जेलिकल लुथरन मिसन

Germany जर्मनी

Gossner Mission
गोस्नर मिसन

Ireland आयरल्याण्ड

Presbyterian Church in Ireland
प्रेसबाइटेरियन चर्च इन् आयरल्याण्ड

Japan जापान

Japan Overseas Christian Medical Cooperative Service
जापान ओभरसिज क्रिश्चियन मेडिकल कोओपरेटिभ सर्भिस

Norway नर्वे

Den norske Tibetmisjon (NHAM)
डेन नोर्सके टिबेटमिसोन (एन.एच.ए.एम.)

Sweden स्वीडेन

InterAct
इन्टरएक्ट

सदस्य निकायहरूको सूची

United Kingdom बेलायत

Baptist Missionary Society (BMS World Mission)
ब्याप्टिस्ट मिसनरी सोसाइटी (बि.एम.एस. वर्ल्ड मिसन)

Church Mission Society

चर्च मिसन सोसाइटी

Church of Scotland

चर्च अफ् स्कटल्याण्ड

Methodist Church in Britain

मेथोडिस्ट चर्च इन् ब्रिटेन

Tearfund, UK

टियरफण्ड, यू.के.

United States of America संयुक्त राज्य अमेरिका

Global Ministries (CGMB)

ग्लोबल मिनिस्ट्रिज (सि.जि.एम.बि.)

Evangelical Lutheran Church in America

इभान्जेलिकल लुथरन चर्च इन् अमेरिका

International Technical Assistance Group

इन्टरन्याशनल टेक्निकल एसिस्टेन्ट ग्रुप

Mennonite Central Committee

मेनोनाइट सेन्ट्रल कमिटी

Mennonite Mission Network

मेनोनाइट मिसन नेटवर्क

Presbyterian Church

प्रेसबाइटेरियन चर्च

United Methodist Church

यूनाईटेड मेथोडिस्ट चर्च

World Concern

वर्ल्ड कन्सर्न

World Mission Prayer League

वर्ल्ड मिसन प्रेयर लीग

Multi-national Bodies बहुराष्ट्रिय निकायहरू

Interserve

इन्टरसर्व

कार्यकारी निर्देशकको कलमबाट

प्रिय पाठकहरू,

सन् २००३-२००४ को वर्ष नेपालका लागि र यूनाईटेड मिसन टु नेपाल (यू.एम.एन.) का लागि एउटा ठूलो परिवर्तनको समय थियो । श्री ५ को सरकार र माओवादीबीच जनवरी २००३ मा सुरु भएको युद्धविराम अगस्त २००३ मा भंग भयो । हिंसाका घटनाहरू, आर्थिक नाकाबन्दी तथा आवगमन अवरोधका कारण विशेषगरी मध्य पश्चिमाञ्चल तथा पश्चिमाञ्चल क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने ग्रामीण जनताहरूलाई ठूलो समस्या पारेको थियो । पछिका महिनाहरूमा, राजनीतिक पार्टीहरू पनि सडकमा उत्रे जसले हिंसालाई बढावा दियो र राजनीतिक अस्थिरतालाई भन् बढायो ।

यूनाईटेड मिसन टु नेपालका लागि यो एउटा परिवर्तनको वर्ष पनि भएको छ । यो हाम्रो नयाँ पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको पहिलो वर्ष थियो । यस अवधिमा मुख्य कार्य चाहिँ प्रत्यक्ष रूपमा कार्यान्वयन गर्ने कार्य पद्धतिबाट यू.एम.एन.लाई बदलेर यसका पहिलाका परियोजनाहरू, कार्यक्रमहरू तथा संस्थानहरूलाई स्वतन्त्र आत्मनिर्भर बन्न सहयोग पुऱ्याउनु थियो । केही चलिरहेका छन्, केही समापन हुँदैछन् र धेरैजसो नेपाली स्वामित्व र व्यवस्थापनमा संचालन भएका छन् । यो सङ्क्रमण खासगरी योजना अनुसार नै भएको छ र यसो हुनुमा विभिन्न “सङ्क्रमण समूहहरू” को मेहनत र सीपको साथै नयाँ तथा उत्साहवर्धक भविष्यतिर बढ्न लागेका नयाँ आत्मनिर्भर संस्थाहरूमा जिम्मेवारी लिएका कर्मचारीहरूको प्रतिबद्धताले हो । यसको साथै यू.एम.एन.ले रणनीतिक योजनामा आधारित आफ्नो नयाँ कार्यका निम्ति पनि जग बसालेको छ ।

यस नयाँ कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउनका निम्ति एउटा नयाँ संस्थागत संरचना बनाइएको छ र समग्रमा “कार्यक्रम सहयोग टोली”को कार्य संचालनबाट हामीहरू नेपालका विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रहरूमा काम गर्दैछौं र त्यसको सुरुवात हामीले मुगु र सुनसरीबाट गरिसकेका छौं । यहाँ “क्लस्टर टोलीहरू” स्थानीय साभेदारहरूसँग प्रत्यक्ष रूपमा काम गर्दैछन् । “प्राविधिक सल्लाहकार टोली” र “क्षमता अभिवृद्धि टोली”बाट आवश्यक सरसल्लाह र सहयोग पुऱ्याइएको छ । अन्य प्रमुख कार्यहरू अन्तर्गत कर्मचारी, वित्त तथा मार्केटिङ समूह पर्दछन् जसले त्यस कार्यका निम्ति स्रोतसाधनहरूको (कर्मचारी, विशेषज्ञता तथा आर्थिक पक्ष) सुनिश्चित गर्दैछन् ।

मुगु र सुनसरीमा क्लस्टर समूहहरू स्थापना गर्दा हामीहरूले यी कार्यहरू गरेका थियौं : नेपाली क्लस्टर टोली प्रमुख र एक विदेशी सहकर्मचारीको छनोट, अन्वेषण भ्रमणहरू, सम्भावित साभेदारहरूसँगको सम्बन्ध र कार्यालयको स्थापना र ती क्षेत्रमा कर्मचारीहरू परिचालन । क्लस्टरहरूले ध्यानपूर्वक छनोट गरिएका क्षेत्रहरूमा काम गर्दैछन् जुन यस प्रकार छन्: खाद्य सुरक्षा, शिक्षा, महिला तथा बालबालिका, शान्ति तथा द्वन्द्व रूपान्तरण, उद्यम सहयोग, एच.आई.भी./एड्स र राहत । यी कार्यक्षेत्रहरूमा प्राविधिक टोलीले सरसल्लाह उपलब्ध गराउँदछ र क्षमता अभिवृद्धि टोलीले साभेदारहरूका आफ्ना सीपहरू सुदृढ गराउनका निम्ति उनीहरूसँग काम गर्दछ ।

यू.एम.एन.को शासन कार्यभारमा पनि परिवर्तन भएको छ । नयाँ बोर्ड सानो छ र त्यसमा धेरै नेपाली प्रतिनिधिहरू छन्, तर त्यहाँ सदस्य निकायहरूलाई केही सरसल्लाह दिने अवसर त छँदैछ र त्यो कार्य पहिलाको भन्दा भिन्नै तवरले गरिनेछ ।

सन् २००४ को मार्चदेखि सेप्टेम्बरसम्म हामीले नेपाल र विदेश दुवै ठाउँमा यू.एम.एन.को ५०औं वार्षिकोत्सव मनाएका थियौं । त्यस अवसरमा एउटा पुस्तक, एउटा संस्मरणात्मक हुलाक टिकट, क्यालेण्डर, विशेष पेन्टिङ, पोस्टर तथा कार्डहरू र एउटा भिडियो उत्पादन गरिएको थियो । त्यस अवसरको मुख्य भागचाहिँ एउटा समारोह र प्रदर्शनी थिए जसको लगत्तै आवासीय महोत्सव मनाइएको थियो । त्यसैगरी अन्य धेरै देशहरूमा पनि विगतमा यू.एम.एन. तथा नेपालसँग सम्बन्धित महानुभावहरूको जमघट भएको थियो । “पचासौं वर्ष परमेश्वरको हातमा” लाई फर्केर हेर्दा हामीले के देख्यौं भने हाम्रा “नयाँ” रणनीतिक दिशाहरू त वास्तवमा सन् १९७० तत्कालमा नै तय भईसकेका रहेछन् ।

त्यसैले यू.एम.एन.मा काम गर्ने सम्पूर्ण कर्मचारीका लागि एउटा सङ्क्रमणको वर्ष र भविष्यको तयारीको वर्ष भएको छ । हामीलाई योगदान दिने र सहयोग पुऱ्याउने धेरै मानिसहरूप्रति हामी आभारी छौं । यहाँहरू धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ : दाताहरू, श्री ५ को सरकार, यू.एम.एन.का सदस्य निकायहरू, कर्मचारीहरू तथा प्रार्थनामा सहयोग गर्ने महानुभावहरू, सबभन्दा त हामीलाई अगुवाइ गर्ने, निर्देशन दिने र सक्षम बनाउनु हुने परमेश्वरप्रति हामी अति नै धन्यवादी छौं ।

जेनी कलिन्स

कार्यकारी निर्देशक

मिसन घोषणा

नेपाली जनताको आवश्यकताहरूको परिपूर्तिका लागि खीष्टको नाउँ र आत्मामा सेवा गर्ने, र खीष्टलाई वचन र जीवनबाट चिनाउने, यसरी विश्वव्यापी मण्डलीलाई यसको समग्र सेवा कार्यमा सुदृढ गर्ने ।

नेपालको निम्ति परिकल्पना

प्रभावकारी र आत्मनिर्भर नेपाली संस्थाहरू साथै नेपाली इसाई संस्थाहरूमा सहभागिताद्वारा व्यक्ति-व्यक्ति र समुदायहरूले आफ्ना आधारभूत आवश्यकताहरू दिगो रूपमा पूरा गर्न सक्नेछन् ।

यू.एम.एन.को विचारमा आधारभूत आवश्यकताहरू यी हुन् :

- मानव र परमेश्वर, मानव र मानव अनि मानव र वातावरण बीचको ठीक सम्बन्धको फलस्वरूप प्राप्त हुने सुरक्षा, शान्ति र मेलमिलाप ।
- मानव आत्मसम्मान, अधिकार र न्याय साथै धार्मिक स्वतन्त्रता र निर्णय प्रक्रियामा समान अवसर ।
- यस्तो सामाजिक संरचना र परम्पराहरू जसले अग्रसरता, आकांक्षा र सामूहिक हितको निम्ति प्रतिबद्धतालाई प्रोत्साहन दिन्छ ।
- सु-स्वास्थ्य र स्वास्थ्य सम्बन्धी असल व्यवहारहरू, पर्याप्त भोजन र पानी, शिक्षा, साथै एक सवल र न्यायपूर्ण अर्थतन्त्र जसले सम्पूर्ण नागरिक समाजलाई बास, वस्त्र र अन्य आवश्यकताहरू जुटाउन सक्नेछ ।

पञ्चवर्षिय रणनीतिक योजना २००३-२००८को एक अंशको रूपमा मिसन घोषणा तथा परिकल्पनालाई यू.एम.एन.को बोर्डले ३ डिसेम्बर २००२ मा अनुशरण गरेको थियो ।

विषयसूची

कार्यकारी निर्देशकको कलमबाट	३	प्रकाशन जानकारी
यू.एम.एन.को मिसन घोषणा तथा परिकल्पना	४	प्रकाशक : मार्केटिङ टोली, यू.एम.एन.
यू.एम.एन.ले आफ्नो काम गर्ने तरिका बदल्दैछ	६	सम्पादक : शान्ति लेप्चा
यू.एम.एन.: कार्य गर्ने तरिकामा केन्द्रित	९	कभर फोटो : एण्डी कलिन्स
राष्ट्रियस्तरमा यू.एम.एन.को प्रभाव	१४	डिजाइन तथा लेआउट : सुदीप्ता दत्त
यू.एम.एन.ले पहिलाको कार्यको भविष्य सुरक्षित राख्दा	१६	अनुवाद : ऋषिराम पौडेल
यू.एम.एन.का परियोजना तथा साभेदारहरू	१८	प्रतिवेदन लेखन:
यू.एम.एन.को ५०औं वार्षिकोत्सव	२८	बेभर्ली बुथ, रणनीति तथा नीति निर्देशक
यू.एम.एन.: आफ्नो भविष्य सुरक्षित राख्दै	३०	पावल राईट, संक्रमण निर्देशक
- कर्मचारी टोली	३२	डेभिड मकंकी, जनसम्पर्क निर्देशक
- वित्त	३३	बेट्सी ओजवर्न, कर्मचारी निर्देशक
सदस्य निकायहरूको सूची	३४	टिम रहोनिमी, वित्त निर्देशक
सम्बद्ध सदस्य निकायहरूको सूची	३५	

यसको साथै यू.एम.एन.को वर्तमान रणनीतिले धेरै क्षेत्रहरूमा, थप सीप भएका कर्मचारीहरूको आवश्यकता औल्याएको छ, र यो वर्षमा त्यस्ता व्यक्तिहरू नियुक्ति गर्नमा नयाँ शैली अपनाइएको थियो । भूमिका निर्वाह तथा समूहगत अभ्यासहरू संलग्न गराई व्यावहारिक सीपमा आधारित जाँचबुझ केन्द्रहरू प्रयोग गरी केही नयाँ कर्मचारीहरू छनोट गरिएका छन् र अहिले उनीहरूले क्लस्टरमा आधारित काममा योगदान पुर्‍याइरहेका छन् ।

हाम्रो कर्मचारी सेवकीय टोलीले यू.एम.एन.सँग सम्बन्धित धेरै व्यक्तिहरूलाई, विशेषगरी वर्तमान नेपालको सन्दर्भमा जीवनमा आउने थप तनावहरूलाई सम्बोधन गर्दै, सहयोग पुर्‍याउँदै आएको छ । गत वर्ष “तनाव व्यवस्थापन” मा जोड दिई आयोजना गरिएका सम्मेलनबाट, आगन्तुक विशेषज्ञद्वारा सञ्चालित सम्मेलन, र अन्तरनिहित सीपलाई सुदृढ गर्ने प्रयत्नमा आयोजना गरिएका श्रृंखलाबद्ध तालिमहरूले हाम्रा मानिसहरूको सेवकीय कार्यमा थप योगदान पुर्‍याएका छन् ।

त्यसकारण, हामीहरू अगाडि बढेका छौं, हामीहरूले केही नयाँ शैलीहरू परीक्षण गरी अनुसरण गरेका छौं र हामीलाई थाहा छ कि आगामी वर्षले हामीलाई येशू खीष्टको नाउँ र आत्मामा पिछडिएका नेपाली जनताको सेवा गर्ने हाम्रो मिसन घोषणासहित हाम्रा मानिसहरूलाई व्यवस्थापकीय अभ्यासहरू गर्न थप अवसरहरू प्रदान गर्नेछ ।

हामीले हाम्रा टोलीहरूमा दक्ष मानिसहरू सम्मिलित हुनुपर्ने खाँचो रहेको कुरालाई महसुस गर्दै आएका छौं । हामीले विश्वास राखेका छौं कि उहाँको समयमा परमेश्वरले हामीलाई उहाँको कामको निम्ति ती उपलब्ध गराउनु हुनेछ ।

वित्त

यू.एम.एन.ले आफ्नो नयाँ रणनीति योजनाको पहिलो वर्ष पूरा गर्दाखेरि, यसका वर्तमान परियोजना तथा कार्यक्रमहरूको सङ्क्रमणको आर्थिक खर्चतिर अभ ध्यान केन्द्रित रहेको छ । जम्मा खर्च गत वर्षभन्दा यस वर्ष १२ प्रतिशतले भन्थ्यो र त्यो ५० लाख ४० हजार अमेरिकी डलर थियो । यसले परियोजनाहरू वा तिनीहरू सङ्क्रमण भई आत्मनिर्भर संस्थाहरूको रूपमा स्थापना भएको कुरा दर्शाउँछ । कूल रकम मध्ये, सुनसरी र मुगुमा नयाँ यू.एम.एन. कार्यालयहरूको प्रारम्भिक स्थापना गर्न केवल २ प्रतिशत

भन्दापनि थोरै खर्च गरिएको थियो र यस कार्यले नयाँ कार्यक्षेत्रहरूमा साभेदारीका लागि वातावरण निर्माण गर्न सहयोग पुर्‍याउने छ । नयाँ तरिकाले काम गर्ने यस्तो परिवर्तनको अवधिमा प्रतिबद्ध दातृसंस्थाहरूले पुर्‍याएको सहयोगप्रति यू.एम.एन. धन्यवादी छ । यू.एम.एन. यसका आफ्नै परियोजनाहरूको प्रत्यक्ष कार्यान्वयनदेखि हट्ने हुनाले, आवश्यकता अनुसार साभेदारहरूको अनुदानका लागि यसले सहजीकरण गर्ने उपायहरूको खोजी गर्ने छ । भावी यू.एम.एन.को आफ्नो खर्च संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि, तालिम, पैरवी, तथा राहतमा केन्द्रित गरिने छ ।

आर्थिक वर्ष २००३-२००४को खर्च

	रु. (लाखमा)	(%)
संक्रमणमा परेका योजनाहरू	२६१.१	६९.७
संक्रमण टोली	७.३	२.०
कार्यक्रम सहयोग टोली (यू.एम.एन.को नयाँ कार्य)	६.६	१.८
संस्थागत (संस्थागत स्रोतसाधनहरू)	९६.९	२५.९
५०औं वार्षिकोत्सव समारोह	२.१	०.६
जम्मा	३७४.०	१००.०

यू.एम.एन.को दातृसंस्थाहरूबाट आउने अनुदान ७० प्रतिशतभन्दा बढी यूरोपबाट आउँदछ । केही चाहिँ सरकारको अनुदान यू.एम.एन.का दातृ निकायहरूद्वारा आउँदछ तर यू.एम.एन.ले व्यक्ति व्यक्तिहरू, चर्च समूहहरू तथा विश्वभरिका अन्य निकायहरूबाट पनि सहयोग पाउँदछ । यू.एम.एन.का विदेशी कर्मचारीहरूले कार्यक्रमको कोषमा खर्चको भार नपर्ने गरी काम गर्दछन् र उनीहरूको सेवालार्इ नेपालको विकासको निम्ति एक थप अनुदानको रूपमा लिन सकिन्छ । यू.एम.एन.ले वित्तीय उत्तरदायित्व उच्चकोटीको कायम राख्दै आएको छ र स्रोतसाधनहरूको प्रभावकारी प्रयोग गरेको छ । यस कार्यले उच्च तहको विश्वास जित्न सकेको छ र दातृसंस्थाहरूले यसको सराहना गरेका छन् ।

was designed specifically with these staff in mind, offering skills training, career planning, role play interviews, and preparation of applications. The programme was met with enthusiasm by attendees, many of whom have now moved on to other organisations and opportunities.

At the same time UMN's current strategy has raised requirements for additional skilled personnel in many areas, and this year has seen a new approach to recruiting these people. Using practical skills based assessment centres incorporating role-plays and group exercises, some new staff have been selected and are now contributing to our cluster based work.

Our Pastoral Care team continued to provide support to many UMNers, especially addressing the additional stresses that life in Nepal today brings. Seminars focusing on 'Stress Management', retreats run by a visiting expert, and a series of training courses seeking to strengthen interpersonal skills have all contributed to the pastoral care of our people this past year.

So, we've moved ahead, we've piloted and adopted some new approaches, and we know that this coming year will provide yet more opportunities for us to align our people management practices with our mission of serving the marginalised people of Nepal in the name and spirit of Jesus Christ.

We continue to feel the need for qualified people to join our teams. We continue to trust that God will provide for His work in His timing.

Finance

As UMN completes the first year of its new Strategic Plan, the focus of its financial expenditure is still on the transitioning of its existing projects and programmes. Total expenditure dropped 12% from the previous year, to US\$5.04 million, reflecting the completion of projects or their transition into independent organisations. As this was the first year of the Strategic Plan, the concentration of UMN's efforts has been on the transition of its previous work to a sustainable future. Of the total amount, just under 2% was spent directly on the new work, including the initial setting up of the new cluster offices in Sunsari and Mugu, setting the stage for partnerships in the new areas of work. UMN is thankful for committed donor support during this change to a new way of working. In the second year of the plan, a shift from concentrating on UMN's previous work to its new work will occur. As UMN moves away from direct implementation of its own projects, it will look for ways of facilitating the funding of partners, where needed. UMN's own expenditures in the future will focus on organisational development, capacity building, training, advocacy, and relief.

Fiscal Year 2003-2004 Expenditures

	Rs (mil.)	(%)
Projects in transition	261.1	69.7
Transition Team	7.3	2.0
Programme Support Team (UMN's new work)	6.6	1.8
Corporate (Organisational Resourcing)	96.9	25.9
50 th Anniversary Celebration	2.1	0.6
Total	374.0	100.0

More than 70% of UMN donor funding continues to come from Europe. Some is government funding channeled through UMN Member Bodies, but UMN also enjoys strong support from individuals, church groups, and other agencies around the world. Expatriates working with UMN continue to do so at no cost to programme funds, so their services represent an additional donation to the development of Nepal. UMN continues to maintain high standards of financial accountability and effective use of resources, reflected in a high level of trust and appreciation expressed by donors.

तर यू.एम.एन. चाहिँ आफ्नो पहिलाको कार्यलाई सुरक्षित राख्न प्रतिबद्ध छ। अनि, हाम्रा स्रोतसाधन विकास गर्ने कर्मचारीले हामीलाई गर्न सक्ने अवस्थामा उभ्याएका छन्। अनि भविष्य असल देखिन्छ। जुलाई २००४ सम्ममा यू.एम.एन.बाट स्वनिर्भर भएका हाम्रा धेरैजसो साभेदार, परियोजना, कार्यक्रम वा संस्थानहरूले भविष्यमा केही वर्षका निमित्त अनुदान पाउने प्रतिज्ञा पाएका छन्। त्यसको अलावा माथि उल्लेखित कार्यक्रम सहयोगमा काम गर्ने कर्मचारी र स्रोतसाधन विकास गर्ने टोलीको कारणले गर्दा हाम्रो नया कार्यको निमित्त पनि अनुदान प्राप्त हुँदैछ। हामी हरेकको विश्वास तथा प्रतिबद्धतालाई धन्यवाद दिन चाहन्छौ।

कर्मचारी टोली

धेरै मानिसहरूलाई परिवर्तनका समयहरू अघ्टेरो लाग्दछन्। यू.एम.एन.ले सावधानीपूर्वक तथा सहृदयताकासाथ संक्रमण गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ र यो प्रतिबद्धता हामीले केही कर्मचारीलाई बिदाइ गर्दा र हाम्रो नयाँ टोलीमा अरूलाई स्वागत गर्दा यस कुराको पुष्टि भएको छ।

यो वर्ष यू.एम.एन.मा सेवाको समयावधि पूरा भएका धेरैजसो कर्मचारी, यू.एम.एन.द्वारा सञ्चालित "रोजगार तयारी सहयोग कार्यक्रम" बाट लाभान्वित भए। यो कार्यक्रम यस्ता कर्मचारीलाई मध्यनजर राखी तयार पारिएको थियो जसमा सीप तालिम, पेशागत योजना, भूमिका निर्वाह अन्तर्वाता, तथा रोजगारको लागि निवेदन तयारी गर्ने जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको थियो। यो कार्यक्रमलाई सहभागीहरूले उत्साहप्रद पाएका थिए। ती सहभागीहरू मध्ये धेरै जनाले अन्य संघसंस्थाहरूमा नयाँ अवसर र रोजगार पाएका छन्।

Mission Statement

To minister to the needs of the people of Nepal in the Name and Spirit of Christ, and to make Christ known by word and life, thereby strengthening the universal Church in its total ministry.

Vision for Nepal

Individuals and communities will be able to secure their basic needs in a sustainable manner through participation in effective and self-reliant Nepali organisations, including Nepali Christian organisations.

UMN considers basic needs to be:

- ♦ Security, peace, and harmony resulting from right relationships of human beings with God, with each other, and the environment.
- ♦ Human dignity and rights with justice, including religious freedom, and equal opportunity in decision-making.
- ♦ Social structures and traditions which encourage initiative, hope, and a commitment to the common good.
- ♦ Good health and health practices, sufficient food and water, education, and a sound and just economy which can provide shelter, clothing, and other necessities to all citizens.

Mission and Vision were adopted by the UMN Board on 3rd December 2002 as part of the Five Year Strategic Plan 2003-2008.

Imprint

Produced by: Marketing Team, UMN

Editor: Shanti Lepcha

Cover photo: Andy Collins

Design & Layout: Sudipta Dutta

Translation: Rishi Ram Paudyal

Contributors:

Beverley Booth, Strategy & Policy Director

Paul Wright, Transition Director

David McConkey, Liaison Director

Betsy Osborne, Personnel Director

Tim Ruohoniemi, Finance Director

Contents

From the Executive Director	2
UMN's Mission and Vision	5
UMN: Changing its way of Working	6
UMN: Concentrating its way of Working	9
UMN: Having a National Impact	14
UMN: Securing the Future of its Previous Work	16
UMN: Projects and Partners	18
UMN: 50 th Anniversary	28
UMN: Securing the Future	30
- Personnel	31
- Finance	32
List of Member Bodies	34
List of Affiliated Member Bodies	35

UMN: Changing its way of Working

यू.एम.एन.ले आफ्नो काम गर्ने तरिका बदल्दैछ

The year 2003-2004 was the first year of UMN's Strategic Plan (2003-2008), which calls for UMN to undergo profound change from an organisation operating projects, programmes and institutions, to one that capacity-builds Nepali organisations through partnership. During this first year of the plan, most of UMN's efforts were spent on carefully handing over UMN's previous work to ensure that its future is safe in capable Nepali organisations. UMN's new work was started, through the appointment of key staff, development of basic frameworks of working in new ways, and the initial steps in establishing clusters, (what UMN calls the geographical centres of UMN's new work), in Sunsari and Mugu Districts.

सन् २००३-२००४को वर्ष यू.एम.एन.को रणनीतिक योजना (२००३-२००८) को पहिलो वर्ष थियो, जसमा यू.एम.एन.ले परियोजनाहरू, कार्यक्रमहरू तथा संस्थाहरू संचालन गर्ने कार्य पद्धतिबाट बदलिएर साभेदारीद्वारा नेपाली संघसंस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने संस्थामा बदलिनुपर्छ भन्ने उल्लेख छ। यस पहिलो वर्षको योजना अवधि यू.एम.एन.का अधिल्ला कार्यहरूको सुरक्षित भविष्यको लागि सक्षम नेपाली संघसंस्थाहरूको संरक्षणमा सावधानीपूर्वक हस्तान्तरण गर्ने कार्यमा बित्यो। यू.एम.एन.को नयाँ कार्य मुख्य कर्मचारीहरूको नियुक्ति गरेर, काम गर्ने नयाँ तरिकाहरूको आधारभूत रूपरेखा तयार पारेर र मुगु र सुनसरी जिल्लाहरूमा क्लस्टर स्थापना गरेर सुरु गरियो। क्लस्टर भन्नाले यू.एम.एन.को (नयाँ) कार्य गर्ने भौगोलिक क्षेत्र भन्ने बुझ्नु पर्दछ।

The Programme Support Team and the Transition Team could not function without the hard work of the people who work in the background and whose work annual reports seldom talk about. But perhaps this is a good year to talk about them. They are people in our Marketing Team, our Donor Relations Team, our Finance Team and our Personnel Team. They are the ones who work day in and day out to get us the resources that the Programme Support Team and the Transition Team need to do the work up front. They are the reason that those teams were able to go through this awkward first year of Transition when we needed to concentrate our staff and resources on transitioning UMN's current work, and when our new work was just getting off the ground. That is not an easy time to find resources.

पृष्ठभूमिमा रहेर कडा परिश्रम गर्ने व्यक्तिहरू जसको बारेमा वार्षिक प्रतिवेदनहरूमा विरलै कुरा गर्ने गरिन्छ, उहाँहरूको सहयोग बिना कार्यक्रम सहयोग टोली तथा संक्रमण टोली सञ्चालन हुन सक्दैनथे। तर शायद उहाँहरूको बारेमा कुरा गर्ने यहि नै एउटा राम्रो वर्ष हो। उहाँहरू हुनुहुन्छ - हाम्रो मार्केटिङ टोली, दातृ संस्था सम्बन्ध टोली, वित्त टोली तथा कर्मचारी टोली। कार्यक्रम सहयोग टोली तथा संक्रमण टोलीलाई अगाडि बढ्न आवश्यक पर्ने स्रोतहरू उपलब्ध गराउन अथक मेहनत गर्ने यिनै टोलीहरू हुन्। यू.एम.एन.को वर्तमान कार्यलाई संक्रमण गर्न हाम्रा कर्मचारी तथा स्रोतसाधनहरूमा ध्यान केन्द्रित गर्न आवश्यक परेको संक्रमणको यो अष्टयारो पहिलो वर्षबाट पार लगाउन उहाँहरूले गर्दा नै सम्भव भएको हो। त्यतिबेला हाम्रो नयाँ कार्यको भर्खर मात्र सुरुवात भएको थियो। त्यस्तो बेलामा स्रोतसाधनहरू पाउन सजिलो हुँदैन।

But UMN is committed to securing its previous work. And, our resource-building staff has placed us in a position that we can. And the future looks good. As of July 2004, the majority of our partners, projects, programmes or institutions that have become independent of UMN have secured promises of funding for a number of years into the future. In addition, through the hard work of members of the Programme Support staff and our resource-building teams listed above, funding for our new work is also becoming available. We thank everyone for their trust and commitment.

Personnel

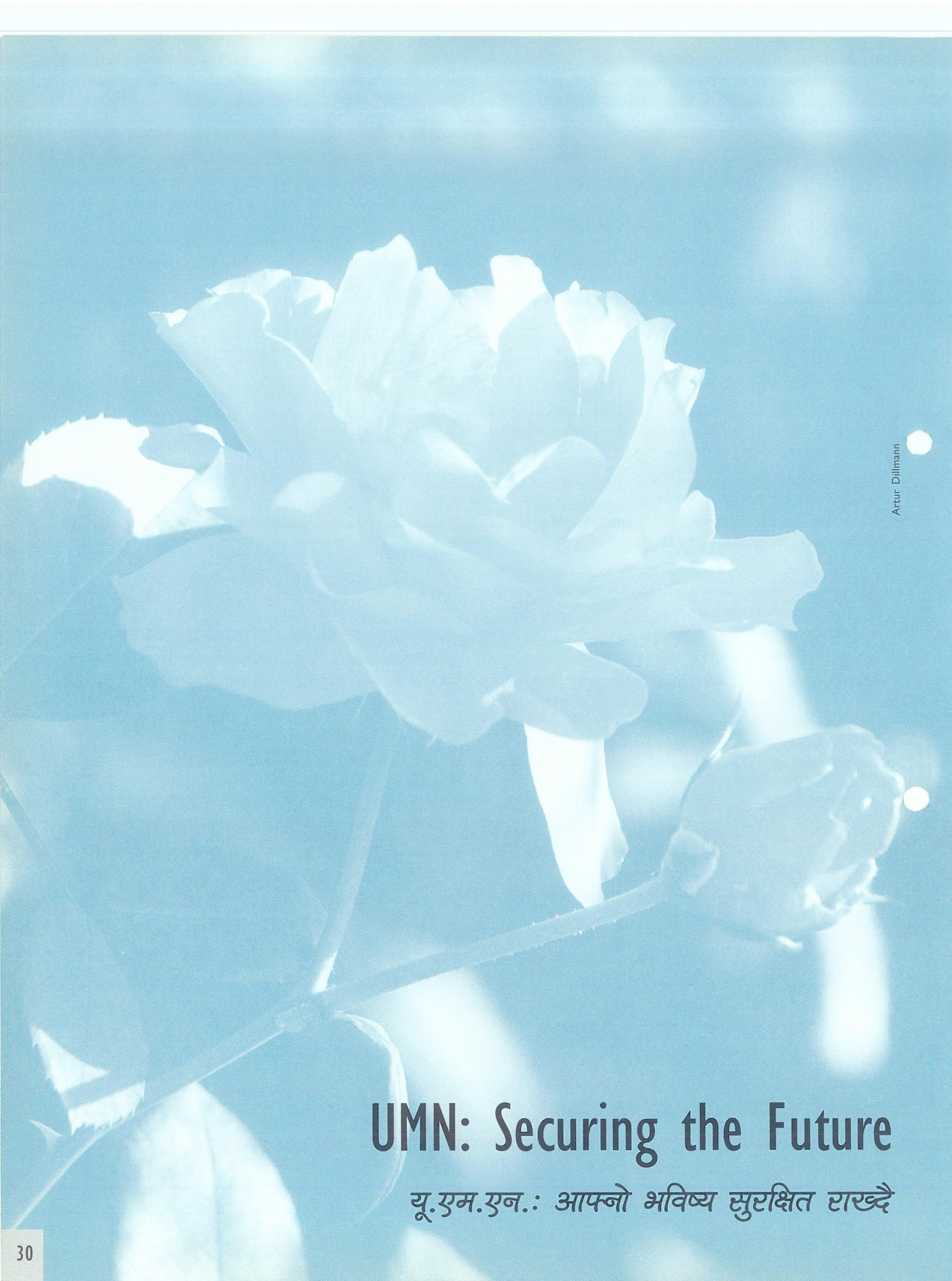
Many people find times of change hard. UMN has made a commitment to transition in a careful and compassionate way, and this commitment has been very real for us this year as we have said farewell to some staff, and welcomed others into our new teams.

Many of those whose jobs with UMN came to an end this year benefited from UMN's first 'Outplacement Programme'. This

UMN staff are from different cultural backgrounds.

यू.एम.एन.का कर्मचारीहरू विभिन्न सांस्कृतिक पृष्ठभूमिबाट आएका छन्।

Artur Dillmann

UMN: Securing the Future

यू.एम.एन.: आफ्नो भविष्य सुरक्षित राख्दै

Since this was the first year of the new Strategic Plan, which dictated a radical new organisational structure, the year began with the formation of the Programme Support Team (PST), which is the team within UMN that now carries out UMN's programmes.

The commitment of UMN to change, and to work in new ways in new areas has led to the relatively unique opportunity for an organisation: that of starting developing new frameworks for the ways it works. Thus, one of the first tasks of the PST was to develop definitions of and selection criteria for partnerships, and strategies for working with partner organisations and a framework for secondment of staff to partnership organisations. UMN will partner with non-government organisations (NGOs), community-based organisations (CBOs) and also with schools, government agencies, companies and institutions.

Over the year the Strategy and Policy Team worked with the PST to find a way to measure our impact: we wanted to work with partners who would have a sustainable impact (that is, an effect that persists after they stopped working with them) on their target beneficiaries of whom at least half had to be poor. We then looked at many poverty tools, and created one, tailored to make it appropriate for Nepal and for the types of partners we would be working with. The tool had to be relatively simple and easy to administer since we are asking our partners to administer it. The tool has just been translated into Nepali and is ready for field-testing.

Early in the year, the Cluster Areas were decided: the districts of Mugu and Sunsari were to be the first two Clusters. The Programme Support Director and Counterpart initiated exploratory visits to Mugu and Sunsari to begin to establish relationships with community leaders, organisations and government line agencies. When Cluster Leaders and Counterparts were

appointed, they joined in the visits. By the end of the year, conflict-sensitive offices had been established in both Mugu and Sunsari with staff in residence at both sites. Towards the end of the year, the Programme Support Director began to make exploratory approaches to contacts in Rukum, which were very positive.

Within the PST, a Capacity Building Team (CBT) is being developed which has the primary responsibility of strengthening partner organisations. During this initial foundation year, while the Clusters are just getting started, the Capacity Building Team (CBT) has been concentrating on the development of a Management Development Training Programme that is separated into individual self-standing modules. It focuses on individual learners, but addresses managerial needs at the organisational level, concentrating on not-for-profit organisations. The Capacity Building Team will also house our Peace and Advocacy Advisors. Placing them in the Capacity Building Team, rather than in the Technical Team, stresses our commitment to providing all partners with capacity building in these areas since we believe that they are needed in all our areas of work.

UMN helped to facilitate a Vision Conference on Integral Mission in March 2004. The conference generated much interest and training materials are now being translated into Nepali. UMN is also facilitating exposure of Nepali organisations to the Micah Network, which, for example, can provide materials to help organisations to move forward towards helping governments in accomplishing the Millennium Development Goals.

नयाँ रणनीतिक योजनाको यो पहिलो वर्ष भएको हुनाले र रणनीतिक योजना मुताविक एउटा आमूल संस्थागत संरचनाको विकास गरेर यो वर्षको सुरुवात कार्यक्रम सहयोग टोली स्थापनाबाट भयो। यू.एम.एन. भित्रको यो टोलीले नै अबदेखि यू.एम.एन.का कार्यक्रमहरूको सञ्चालन गर्दछ।

Arun Shahi

Itahari, Sunsari - one of the locations of UMN's new working areas.

इटहरी, सुनसरी - यू.एम.एन.को नयाँ कार्यस्थलहरूमध्येको एउटा कार्यक्षेत्र

यू.एम.एन.को परिवर्तन हुने र नयाँ क्षेत्रहरूमा नयाँ तरिकाले काम गर्ने प्रतिबद्धताले कार्य गर्ने तौरतरिकाको नयाँ रूपरेखा सुरु गर्नका निम्ति संस्थालाई तुलनात्मक रूपमा विशेष अवसर प्रदान गरेको छ । यसरी कार्यक्रम सहयोग टोलीले गर्नुपर्ने पहिलो कार्यहरू मध्ये साभेदारीको परिभाषा तथा साभेदार छनोट विधिहरूको विकास गर्नु, साभेदार संस्थाहरूसँग कार्य गर्नका लागि रणनीति तयार गर्नु र साभेदार संस्थाहरूमा कर्मचारी काजमा पठाउनका निम्ति एउटा रूपरेखा तयार पार्नु थियो । यू.एम.एन.ले गैरसरकारी संस्था, समुदायमा आधारित संस्था, विद्यालय, सरकारी निकाय, कम्पनी तथा संस्थानहरूसँग साभेदारी गर्नेछ ।

गत वर्ष रणनीति तथा नीति टोली कार्यक्रम सहयोग टोलीसँग हाम्रो प्रभावको मापन गर्ने तरिका पत्ता लगाउने कार्यमा संलग्न भयो : हामीले त्यस्ता साभेदारहरूसँग कार्य गर्न चाहन्थ्यौं जसले उनीहरूका लक्षित लाभान्वित व्यक्तिहरूमध्ये कमसेकम आधा गरीब मानिसहरूमा एउटा दीर्घकालीन प्रभाव पार्न सकोस् (त्यसको अर्थ, त्यस्तो प्रभाव जुन उनीहरूले काम गर्न छाडिसकेपछि पनि रहिरहोस्) । हामीले त्यसपछि धेरै गरिवी मापन तरिकाहरू हेर्‍यौं, अनि नेपाल तथा हामीले काम गर्ने साभेदारहरूका निम्ति उपयुक्त हुने एउटा मापन बनायौं । त्यो मापक प्रयोगमा ल्याउनका निम्ति तुलनात्मक रूपमा सरल र सजिलो हुनुपर्दथ्यो किनकि हाम्रा साभेदारहरूले त्यो मापक प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यो मापक भर्खरै नेपाली भाषामा अनुवाद गरिएको छ र स्थलगत परीक्षणका निम्ति तयार छ ।

गत वर्षको सुरुमा, क्लस्टर रहने क्षेत्रहरूको निर्णय गरियो : जसअनुसार मुगु तथा सुनसरी सुरुका दुईवटा क्लस्टरहरू हुन् । कार्यक्रम सहयोग निर्देशक तथा सहनिर्देशकले मुगु तथा सुनसरीको अन्वेषण भ्रमण गर्नुभयो जसको

उद्देश्य समुदायका अगुवाहरू, संघसंस्थाहरू तथा सरकारका सम्बन्धित निकायहरूसँग सम्बन्ध स्थापित गर्नु थियो । क्लस्टर प्रमुखहरू तथा सहप्रमुखहरूको नियुक्तिपछि उहाँहरू पनि ती भ्रमणहरूमा सहभागी हुनुभएको थियो । गत वर्षको अन्तमा द्वन्द्वप्रति संवेदनशील रहेका कार्यालयहरू मुगु तथा सुनसरीमा स्थापना गरियो र ती दुवै ठाउँमा कर्मचारीहरू खटिए । वर्षको अन्ततिर, कार्यक्रम सहयोग निर्देशकले रुकुममा त्यहाँको वस्तुस्थिति र मनोभावना बुझ्नका निम्ति अन्वेषण गर्नुभयो र त्यसको प्रतिउत्तर सकारात्मक थियो ।

साभेदार संस्थाहरूलाई सुदृढ पार्ने प्रमुख जिम्मेवारीको लागि कार्यक्रम सहयोग टोलीभित्र क्षमता अभिवृद्धि टोली विकास गरिदैछ । यो सुरुको वर्षमा, जब भर्खर क्लस्टरहरूको थालनी हुँदैछ, क्षमता अभिवृद्धि टोली व्यवस्थापन विकास तालिम कार्यक्रमको विकासमा केन्द्रित छ । यो व्यक्तिको सिकाइमा केन्द्रित छ तर यसले गैरनाफामुखी संस्थाको व्यवस्थापन आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्दछ । क्षमता अभिवृद्धि टोलीभित्र शान्ति तथा पैरवी सल्लाहकारहरूलाई पनि समेट्नेछ । उहाँहरूलाई प्राविधिक टोलीमा भन्दा क्षमता अभिवृद्धि टोलीमा राख्ने कार्यले यी क्षेत्रहरूमा सबै साभेदारहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धतालाई जोड दिन्छ । हामी के विश्वास गर्दछौं भने हाम्रा सबै कार्यक्षेत्रहरूमा शान्ति र पैरवीको खाँचो छ ।

यू.एम.एन.ले सन् २००४ को मार्चमा भिजन कन्फरेन्सलाई सहजीकरण गर्न सहयोग गर्‍यो । त्यो सम्मेलनले धेरै उत्साह जगायो र अहिले तालिम सामग्रीहरूको नेपाली भाषामा अनुवाद भइरहेको छ । यू.एम.एन.ले नेपाली संघसंस्थाहरूलाई माइका सञ्जालमा पनि भाग लिन सहजीकरण गर्‍यो जसले उदाहरणका लागि, सरकारका सहस्राब्दी विकास लक्ष्यहरू पूरा गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन सक्दछन् ।

We celebrated our Golden Jubilee this year in many ways and in many places – both inside Nepal and in several other countries worldwide, which reflects the many countries that have been represented in the UMN staff over these 50 years. Events were held in Norway, Sweden, Germany, UK, USA, Canada, Holland, Finland, Australia and New Zealand. Many UMN staff who served in Nepal in past years, were able to meet together, share memories and give thanks to God for what has been achieved.

In Nepal, we had celebrations in March in various project locations – Butwal, Tansen, Pokhara, Mugu, Kathmandu and Okhaldhunga. To mark the Jubilee, we published a special 2004 Calendar, an Anniversary book in both English and Nepali, a special song was composed and a video was made showing how some people's lives were changed through contact with UMN.

Department of Postal Services/Nepal assisted in producing a UMN commemorative Rs 5 postage stamp, which was officially launched on the morning of 5th March.

Throughout 2004, we have promoted an Anniversary Appeal both within Nepal and internationally. The proceeds from this will be used to help needy people, particularly in their education and also for some relief projects.

The climax of our celebrations was in May when there was a special reception and photo display in the Blue Star Hotel. Many government representatives, Embassy staff, INGO and NGO heads were present and our Chief Guest was Dr Suresh Raj Sharma, Vice-Chancellor of Kathmandu University.

This was followed by a 4-day Festival in Godavari Village Resort where many ex-UMN staff, some who had served in Nepal in the 1950s, came from around the world to share, celebrate and give thanks for all that has been achieved. It was a time of interaction with current expatriate and Nepali staff as well and a chance to look ahead to the challenges and opportunities that face UMN in the coming years.

हामीले हाम्रो स्वर्ण महोत्सव यो वर्ष विभिन्न ठाउँहरूमा विभिन्न प्रकारले मनायौं - नेपाल तथा विश्वभरिका केही देशहरूमा, जसले यी विगत ५० वर्षहरूमा यू.एम.एन.का कर्मचारीको प्रतिनिधित्व गर्दछन् । नर्वे, स्वीडेन,

जर्मनी, बेलायत, अमेरिका, क्यानडा, होल्याण्ड, फिनल्याण्ड, अष्ट्रेलिया तथा न्यूजिल्याण्डमा महोत्सवहरू मनाइएका थिए । त्यस अवसरमा यू.एम.एन.मा विगत वर्षहरूमा सेवा गरेका धेरै यू.एम.एन.का कर्मचारीहरूले एक आपसमा भेटघाट गर्ने, सम्झनाहरू बाँड्नुपर्ने र हासिल गरेका उपलब्धीहरूका निम्ति परमेश्वरलाई धन्यवाद दिने अवसर पाएका थिए ।

नेपालमा, मार्च महिनामा यू.एम.एन.का विभिन्न परियोजना स्थलहरूमा जस्तै बुटवल, तानसेन, पोखरा, मुगु, काठमाडौं र ओखलढुंगामा उत्सवहरू मनाइयो । स्वर्ण महोत्सवसँग सन्दर्भ सामाग्रीहरू - २००४ क्यालेण्डर, अंग्रेजी र नेपाली भाषामा वार्षिकोत्सव पुस्तक, एउटा विशेष गीत र यू.एम.एन.सँग भएको सम्पर्कले गर्दा केही मानिसहरूका जीवनहरू कसरी परिवर्तन भएका थिए भन्ने देखाउने एउटा भिडियो उत्पादन गरिएको थियो ।

श्री ५ को सरकारको हुलाक सेवा विभागले यू.एम.एन.को एउटा रु. ५ को संस्मरणात्मक हुलाक टिकट प्रकाशन गरेको थियो । ५ मार्चको बिहान औपचारिक रूपमा उक्त हुलाक टिकटमा टाँचा लगाइएको थियो ।

सन् २००४ भरि हामीले नेपालभित्र तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा वार्षिकोत्सव सहयोग अनुदानको प्रबर्द्धन गर्‍यौं । यसबाट प्राप्त अनुदान खाँचामा परेका मानिसहरू, विशेषगरी उनीहरूको शिक्षा तथा केही राहत क्रियाकलापहरूका निम्ति प्रयोग गरिनेछ ।

हाम्रा उत्सवहरूको सबभन्दा रमाइलो क्षण मे महिनामा भएको थियो जब ब्लू स्टार होटेलमा एउटा विशेष समारोह तथा फोटो प्रदर्शनी गरिएको थियो । उक्त अवसरमा धेरै सरकारी तथा राजदूतावासका प्रतिनिधिहरू, अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था तथा गैरसरकारी संस्थाका प्रमुखहरू उपस्थित भएका थिए । यस समारोहका प्रमुख अतिथि काठमाडौं विश्वविद्यालयका उपकुलपति डा. सुरेशराज शर्मा हुनुहुन्थ्यो ।

यस कार्यक्रमपछि गोदावरी भिलेज रिसोर्टमा ४ दिने उत्सव मनाइएको थियो जहाँ धेरै पूर्वकर्मचारीहरू, केही सन् १९५०को दशकमा नेपालमा सेवा गरेका महानुभावहरू, संसारभरिबाट आफ्ना अनुभवहरू बाँड्नुपर्ने, उत्सव मनाउन र अहिलेसम्म हासिल गरिएका उपलब्धीहरूका निम्ति परमेश्वरलाई धन्यवाद दिन आएका थिए । त्यस कार्यक्रमले वर्तमान विदेशी तथा नेपाली कर्मचारीहरूसँग कुराकानी गर्ने मौका प्रदान गर्नुको साथसाथै आगामी वर्षहरूमा यू.एम.एन.का अगाडि आउने चुनौतीहरू तथा अवसरहरूका बारेमा सोच्ने मौका प्रदान गरेको थियो ।

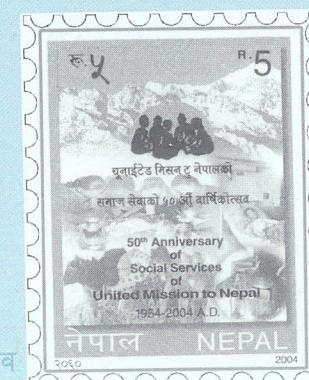
Ramesh Maharjan

Happy 50th birthday UMN!

UMN 50th anniversary stamp

५०औं वार्षिकोत्सवको शुभकामना, यू.एम.एन.!

यू.एम.एन.को वार्षिकोत्सव हुलाक टिकट

UMN: 50th Anniversary

यू.एम.एन.को ५०औं वार्षिकोत्सव

Marketing Team

The United Mission to Nepal was born on 5th March 1954 when a group of people, representing a few Christian agencies decided to respond to the invitation of His Majesty's Government of Nepal to come to serve the people of Nepal as a joint Mission organisation.

श्री ५ को सरकारले नेपाली जनतालाई सेवा गर्न एउटा संयुक्त मिसन संस्थाको रूपमा काम गर्न निमन्त्रणा गरेबमोजिम केही इसाई निकायहरूका प्रतिनिधिहरूको एउटा समूहले स्वीकार गरेपछि यू.एम.एन.को जन्म सन् १९५४ मार्च ५ मा भएको थियो ।

UMN: Concentrating its way of Working

यू.एम.एन.: कार्य गर्ने तरिकामा केन्द्रित

Jennie Collins

UMN's Strategic Direction 10 mandates that UMN will become "...more focused" and "...involved in fewer areas of work." UMN has selected some areas of work to focus on. The selection of these seven Areas of Work was based on our first four Strategic Directions (addressing root causes of poverty, addressing injustice, peace and conflict transformation and relief), input from our stakeholders, and the needs of Nepal. The areas of work are: Food Security, Women and Children, HIV/AIDS, Education, Enterprise Development, Peace and Conflict Transformation, and Relief.

यू.एम.एन.को रणनीतिक दिशा १० ले यू.एम.एन. "...बढी केन्द्रित" तथा "...थोरै कार्यक्षेत्रहरूमा संलग्न" बन्नेछ भनेर अधिकार दिएको छ । यू.एम.एन.ले आफ्नो ध्यान केन्द्रित गर्नका निम्ति केही कार्यक्षेत्रहरू छनोट गरेको छ । यी सात कार्यक्षेत्रहरूको छनोट हाम्रा सुरुका चार रणनीतिक दिशाहरू (गरिबीको मूल कारणलाई सम्बोधन गर्ने, अन्यायलाई सम्बोधन गर्ने, शान्ति तथा द्वन्द्व रूपान्तरण र राहत) मा आधारित भएर र हाम्रा सरोकारवालाहरूको सरसल्लाह साथै नेपालको आवश्यकताहरूको आधारमा गरिएको थियो । यी कार्यक्षेत्रहरू यसप्रकार छन् : खाद्य सुरक्षा, महिला तथा बालबालिका, एच्.आई.भी./एड्स, शिक्षा, उद्यम विकास, शान्ति तथा द्वन्द्व रूपान्तरण र राहत ।

Within the Programme Support Team (PST), the Technical Advisory Team (TAT) has the responsibility of providing technical support to partners in the areas of work. In the past year, the TAT was formed and areas of work are being developed, starting in this first year with Food Security, Women and Children, Education and Peace and Conflict Transformation. In each of these areas of work, a Working Group was formed outside the formal organisational structure of UMN, to assist the relevant Technical Advisors in their work.

Food Security

Our Food and Security Advisors were heavily involved in a major Food Security and Hunger Survey that was sponsored by Bread for the World (BROT) and Church Development Service, Germany (EED) and carried out by UMN. This survey, carried out in the districts of Mugu, Sunsari and Dhading, found that about half of the people in the areas surveyed were hungry. The conflict is having a significant effect on food security. Conflict displaces people and affects the food distribution and production system, and development activities related to food security. This is particularly true in Mugu District.

The Food Security Advisers visited both Mugu and Sunsari districts to make need assessments. Over the year, since the Food Security Survey, the conflict has worsened in Mugu. Interventions there are mostly conflict-related and related to agriculture. In Sunsari, fewer people are land-dependent; rather they need jobs.

Our Food Security Advisors have also networked with other organisations interested in advocacy issues such as seed biodiversity and conservation of traditional seeds.

Women and Children

During the past year, members of the Women and Children team have visited both Mugu and Sunsari on exploratory visits to assist in needs assessments. In Mugu, rapid assessment showed opportunities in training of local health care workers and improving health care services, particularly access, and providing community awareness on nutrition, health and gender issues. The effects of the conflict on a remote district are telling; poor nutrition and poor health care are an ugly consequence, and the women and children suffer the most.

UMN is also facilitating the formation of a community-based organisation of the physically-challenged, who have benefited from UMN's Children's Rehabilitation Fund. After several children received reconstructive surgery from this programme, parents came to know each other and by word-of-mouth told others about the programme. Now they are forming a group to raise local awareness and advocate for disabled children.

In Sunsari, there is the possibility of partnering with Christian organisations that are working with adolescents and children at risk, particularly street children. The situation here is different from Mugu. Sunsari is more urban than Mugu, and so here the problems of girl trafficking and HIV/AIDS are more common.

UMN is also strengthening District Hospitals by providing on site training to remote District Hospital Doctors and other staff, specifically to improve skills that will reduce maternal mortality. Specifically surgical and other assessment skills are being upgraded. Now that repeat visits are being made, and

यू.एम.एन.का दुईजना स्वास्थ्य व्यवसायीहरूले पाठ्यक्रम विकासमा सहयोग पुर्याइरहेका छन्। विद्यार्थीहरूले बृहत् क्लिनिकल अनुभव बढुले र विद्यार्थीको तालिम तथा कार्यको गुणस्तरप्रति क्लिनिकल सुपरीवेक्षक, डाक्टरहरू, तथा अन्य अस्पतालका कर्मचारीहरू सबै अचम्मित र खुसी भएका छन्। यो विद्यार्थीहरूको पहिलो समूहले नोभेम्बर २००५ मा स्नातक गर्दैछन्, र उनीहरूलाई पाउनका निम्ति अस्पतालहरू कुरिरहेका छन्।

सभा बोर्ड (पाटन अस्पताल लगायत यू.एम.एन.का सबै अस्पतालहरू) को अवधारणा असफल भएपछि यू.एम.एन. अस्पताल कार्यको संक्रमण पुनर्निर्देशित गरिएको थियो र त्यसको कारण थियो-शासन संरचनाकालागि आवश्यक पर्ने भिन्नताहरू। भावी साभेदारी तथा यू.एम.एन.का दुईवटा अस्पतालहरू (तानसेन तथा ओखलढुंगा) को हस्तान्तरणका बारेमा एउटा इसाई गैरसरकारी संस्थासँग छलफल गरिएको थियो। वर्षको अन्तमा एउटा प्रस्ताव आएको थियो र यू.एम.एन. नेतृत्वले परामर्श तथा पुनरावलोकन गरेको थियो।

ओखलढुंगा सामुदायिक अस्पताल ले अनिश्चित सुरक्षास्थिति हुँदाहुँदै पनि वरिपरिका पाँच जिल्लाहरूबाट आएका बिरामीहरूलाई क्लिनिकल, हेरविचार तथा जटिल शल्यक्रियामा उत्कृष्ट सेवा पुर्याएको थियो। त्यहाँ पर्याप्त संख्यामा योग्य डाक्टरहरू भएर नै यो सफलता हासिल गरिएको थियो। अनुदान सेवा वृद्धि गरिएको थियो। सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईले महिला तथा बालबालिका स्वास्थ्य शिक्षा, सरकारी स्वास्थ्य चौकी सहयोग तथा एउटा सामुदायिक औषधि कार्यक्रमलाई सहयोग पुर्याएको छ।

यूनाईटेड मिसन अस्पताल, तानसेन ले उच्च गुणस्तरको सेवा तथा धेरै बिरामी तथा अस्पतालमा रहेका गरीब बिरामीहरूको खाँचो पूरा गर्न योजनापूर्वक अस्पतालको वृद्धि गर्दै आफ्नो ५०औं वार्षिकोत्सव वर्ष पूरा गर्‍यो। पेशागत स्वास्थ्य व्यवसायीहरूलाई तालिम दिने कार्यलाई जारी राख्यो र स्वास्थ्य चौकीलाई मजबुत गर्न कार्यक्रमको कार्य तथा रिफरल प्रणालीलाई सामुदायिक स्वास्थ्य विभागले सम्हाल्यो। त्यहाँको अति लोकप्रिय खेलौना सेवकाइ हेरविचार कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरूद्वारा उपलब्ध गराइने समग्र सेवाको एक नमूना हो।

पाटन अस्पतालले गत वर्ष ३४७,००० बिरामीहरूलाई क्लिनिकल तथा शल्यक्रिया सेवा उपलब्ध गरायो तथा ९० लाख रूपैया अनुदान सेवामा खर्च गरी आर्थिक रूपमा स्वनिर्भर बन्यो। यसले दुर्गम अस्पतालहरूका निम्ति एउटा रिफरल केन्द्रको रूपमा सेवा गर्दै स्नातकोत्तरको एम.डि.जि.पि., नर्सिङ सुँडेनी, एनेस्थेसिया तथा अल्ट्रासाउन्ड तालिमलाई निरन्तरता दियो। उक्त अस्पतालको भावी संरचनाको बारेमा विभिन्न तहमा अन्वेषण भइरहेको छ।

यू.एम.एन.ले अहिले श्री ५ को सरकारले स्वामित्वमा लिएको र एउटा स्थानीय सामुदायिक बोर्डबाट शासित भएका *आँप पीपल अस्पताल*लाई अस्पतालको प्रशासनिक अधिकृत काजमा पठाएर औषधि उपलब्ध गराएर, तालिम दिएर र एम.डी.जि.पी. आवासीय डाक्टरहरूको व्यवस्था गरेर सेवा पुर्यायो।

One life saved in Okhaldhunga Hospital

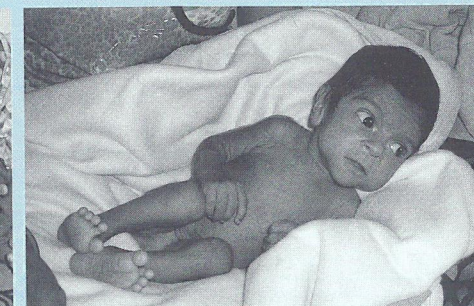
ओखलढुंगा अस्पतालमा बचाइएको एउटा जीवन

Sharib, a six-week old boy weighing only 2 kg was carried by his mother and grandfather for three days and he arrived at the hospital on the verge of death. His mother just wanted medicine, but was persuaded to stay and after a few days Sharib was diagnosed with an intestinal disease, which blocked the passage of food. Only an operation would save his life. Mother wanted to return home immediately, fearing an operation for the weak little boy. The hospital staff explained the two ways, one leading to certain death, the other with hopes and assured her of the cost being met by the medial assistance fund. At last she agreed, the operation was much prayed for, and soon Sharib was sucking his mother's milk and he began to put on weight. His mother learnt that sometimes you risk to gain something.

- Kristen Bohler

Sharib when he arrived

Sharib after treatment

२ किलो मात्र तौल भएको एउटा ६ हप्ताको बालक, शरिबलाई उसकी आमा र हजुरबाले तीन दिनसम्म बोकेर अस्पतालमा मर्नै लागेको अवस्थामा ल्याए। उसकी आमाले त औषधिमार्त्र चाहेकी थिइन् तर उनलाई त्यहाँ बस्नका लागि राजी गराइयो र त्यसको केही दिनपछि शरिबलाई एउटा आन्द्रासम्बन्धी रोग लागेको थाहा भयो जसले खानाजाने बाटोलाई अवरुद्ध पारेको थियो। उसलाई शल्यक्रिया गरेर मात्र बचाउन सकिन्थ्यो। कमजोर सानो बालकलाई शल्यक्रिया गर्नुपर्ला भन्ने डरले आमा तुरुन्तै घर फर्कन चाहन्थिन्। अस्पतालका कर्मचारीहरूले उहाँलाई औषधि उपचार गर्ने वा नगर्ने दुईवटा उपायहरू बताइदिए- एउटाले निश्चित मृत्युमा पुर्‍याउँथ्यो र अर्कोले केही आशा दिन्थ्यो। अनि उनीहरूले उनलाई शल्यक्रिया गर्दा लाग्ने खर्चचाहिँ त्यहाँको औषधीय सहयोग कोषबाट व्यहोर्ने भनेर सुनिश्चित गरे। अन्तमा गएर उनी सहमत भईन् र शल्यक्रिया सफल होस् भनी धेरै प्रार्थना गरिएको थियो। शल्यक्रियाको केही समयपछि नै बालकले आफ्नी आमाको दूध चुस्न थाल्यो र उसको तौल पनि बढ्न थाल्यो। उसकी आमाले केही प्राप्त गर्नका निम्ति कहिलेकाहीँ जोखिम पनि बेहोर्नु पर्ने रहेछ भन्ने कुरा सिकिन्।

- क्रिस्टन बोहलर

Mothers in Mugu district eager to learn and improve their lives and those of their children from traditional birth attendant (extreme left).

मुगु जिल्लाका आमाहरू सुँडेनीबाट (बायाँ) सिक्न र आफू र आफ्ना छोराछोरीहरूको जीवनमा सुधार ल्याउन उत्सुक छन्।

Kai Jensen

Kristen Bohler

बुटवल प्लाइवुड फ्याक्ट्रीको विघटन पूरा हुन लागेको छ तर एकजना शेयरवालाले शेयर पुँजी भुक्तानी गर्ने कुरालाई अस्वीकार गरे। विकास तथा परामर्श सेवाको समापन बाँकी रकमहरू वितरण गरेपछि हुनेछ। बुटवल टेक्निकल इन्स्टिच्यूटको भविष्य सुनिश्चित भएपछि त्यसलाई त्यो बाँकी रकम दिन सकिने सम्भावना छ।

गण्डकी उच्च माध्यमिक आवासीय विद्यालयले नेपालको शिक्षामा उत्कृष्ट योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ। यू.एम.एन.बाट काजमा पठाइएका कर्मचारी तथा त्यस विद्यालयका प्रिन्सिपल डा. पि.भी. चन्डी सात वर्षको सेवापछि अप्रिल २००४ मा अवकाश लिनुभयो। उहाँले शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न पुऱ्याएको योगदानले गर्दा यो वर्ष उक्त विद्यालयले असाधारण परिणामहरू हासिल गर्न सफल भयो। विगत वर्षहरूमा भण्डै सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूले डिस्टिङ्कशन वा प्रथम श्रेणीमा पास गरे। चारजना विद्यार्थीहरू देशभरिका उच्च दशजना विद्यार्थीहरू मध्येमा परे। खाँचामा परेका १७४ विद्यार्थीहरूले (करीब २५ प्रतिशत) गण्डकी बोर्डिङ स्कूल छात्रवृत्ति कार्यक्रमबाट सहयोग पाएका छन्।

नोभेम्बर २००५ पछिसम्म पनि जारी रहने कार्यक्रम तथा साभेदारहरू

यू.एम.एन.ले दीर्घकालीनताको सुनिश्चित गर्न तथा पहिला गरिएका प्रतिवद्धताहरूलाई पूरा गर्न केही कार्यक्रमहरू २००५ पछि पनि सञ्चालन गर्नेछ। यल शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम (यूपले अधिकारमा-आधारित तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने अवधारणा प्रयोग गरी ललितपुर उपमहानगरपालिकाको आधारभूत स्वास्थ्य सेवासँग कार्य गर्दै आएको छ। यसको परिणामस्वरूप सार्वजनिक स्वास्थ्य इकाईलाई सार्वजनिक स्वास्थ्य शाखाको रूपमा वृद्धि गरिएको छ। राष्ट्रिय मान्यता पाएकोले ललितपुरलाई एउटा अन्तर्राष्ट्रिय सार्वजनिक स्वास्थ्य परियोजनामा सहभागी हुन छनोट गरिएको थियो। यसको उद्देश्य दीर्घकालीन प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाका निम्ति सार्वजनिक निजी कार्यक्रमहरूद्वारा व्यावहारिक शहरी नमुना विकास गर्नु रहेको छ।

तानसेन नर्सिङ स्कूल (टि.एन.एस.) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (सि.टि.इ.भि.टि.) को साभेदारीमा एउटा स्वशासित संस्थान रहँदै आएको छ। यो वर्ष पहिलो तथा दोस्रो वर्षका नर्सहरू आफ्नो तालिम शतप्रतिशत सफल परिणाम प्राप्त गरी पूरा गरे। सन् २००५ पछि पनि टि.एन.एस.को भविष्य दीगो बनाउने उद्देश्यले यू.एम.एन.ले टि.एन.एस.सँग मिलेर काम गरिरहेको छ।

छात्रवृत्ति कार्यक्रमले अन्धा, बहिरा, अपाङ्ग टुहुरा, एक्लो अभिभावक भएका, जेलमै आमाबाबुसँग बसेका बालबालिकाहरू, विस्थापित बालबालिकाहरू, चेपाङ तथा संकटमा परेका किशोरी तथा महिला जस्ता नाजुक समूहहरूबाट आएका खाँचोमा परेका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरेको छ। यस वर्ष दुवै शैक्षिक तथा सीपमा आधारित व्यावसायिक तालिममा १२१ विद्यालयका बालबालिकाहरू तथा ५५ जना क्याम्पस तहका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको थियो। यो छात्रवृत्ति कार्यक्रम अर्को वर्ष यू.एम.एन.को भविष्यको संरचनामा समावेश गरिनेछ।

बुटवल टेक्निकल इन्स्टिच्युट (बि.टि.आई) ले आधारभूत प्राविधिक पाठ्यक्रमका निम्ति सि.टि.ई.भि.टि. बाट मान्यता प्राप्त गर्‍यो, पाठ्यक्रममा उच्च शिक्षा थप्यो, अंग्रेजी भाषाको पाठ्यक्रमलाई अद्यावधिक बनायो र एउटा कम्प्युटर ल्याब खोल्‍यो। “सिटी एण्ड गिल्डस” भन्ने संस्थानबाट दिईने प्राविधिक तालिमको मान्यता प्राप्त गर्ने कुरा अगाडि बढिरहेको छ र यसका लागि यू.एम.एन.ले सन् २००८ सम्म सहयोग जारी राख्नेछ। सरोकारवालाहरूसँग गरेको परामर्शले बि.टि.आई.का निम्ति दीर्घकालीन भविष्य के हुन सक्छ भन्ने निर्णय गर्न एउटा सर्वेक्षण गर्नुपर्ने सिफारिस गर्‍यो। बि.टि.आई. वर्तमान नियमानुसार एउटा उस्तै संस्थाको रूपमा संचालन हुनसक्ने सम्भावना छ।

मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमले स्वास्थ्य सेवा विभागलाई मुख स्वास्थ्य इकाई स्थापना गर्न सहयोग गर्‍यो जसले एउटा राष्ट्रिय संक्रमण नियन्त्रण नीति विकास गर्‍यो र मुख स्वास्थ्य सेवा कार्यकर्ताहरूलाई तालिम प्रदान गर्‍यो। स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा विश्व स्वास्थ्य संगठनका निम्ति अनुसन्धान तथा एउटा राष्ट्रिय मुख स्वास्थ्य सर्वेक्षण सञ्चालन गरिएको थियो, र पहिला गरिएको अनुसन्धानका परिणामहरू प्रकाशन गरिएको थियो। मुख स्वास्थ्य सेवा, नेपाल नामको एउटा गैरसरकारी संस्था जनवरी २००४ मा स्थापना गरिएको थियो जसले विद्यालय तथा सामुदायिक मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू संचालन गरेको छ।

यू.एम.एन.ले काठमाडौँ विश्वविद्यालयमा चार जना विशेषज्ञहरू काजमा खटाएको छ। विद्यार्थीहरूले अहिले उच्चतहको कक्षाहरूमा तथा जाँचहरूमा राम्रो गरिरहेका छन् र आवेदकहरू व्यापकरूपमा वृद्धि भएका छन्। यो सफलता यू.एम.एन.को सदस्य निकाय, नेपाल हिमालयन एशिया मिसनद्वारा अनुदान प्राप्त गरी आवश्यक उपकरणहरू सहित सुसज्जित उत्कृष्ट खालको स्नातक ल्याबको कारणले हो। हाम्रा काजमा पठाइएका कर्मचारीहरू तथा छात्रवृत्ति पाएका शिक्षकहरूले नेपालका निम्ति उपयुक्त अनुसन्धान कार्यहरूको प्रवर्धन तथा सिर्जना गरेका छन्, र यिनीहरूले कक्षा कोठामा र कक्षाकोठा बाहिर विद्यार्थीहरूसँग रूचिपूर्वक अन्तरक्रिया गर्दछन्।

काठमाडौँ विश्वविद्यालय मेडिकल स्कूल ले उत्साहप्रद प्रगति गरिरहेको छ। यसले नेपाल मेडिकल काउन्सिलबाट अनुमति प्राप्त गर्‍यो। पहिलो पटक भर्ना भएका विद्यार्थीहरूले पूर्णकालीन रूपमा क्लिनिकल अध्ययन गर्दैछन् र शिक्षण अस्पतालहरूको एउटा संयुक्त संस्था स्थापना गरिएको छ र नयाँ मेडिकल स्कूल भवनको निर्माण सुरू भएको छ।

गण्डकी कलेज अफ इन्जिनियरिङ एण्ड साइन्स् (जि.सि.इ.एस.) को लागि यो वर्ष धेरै राम्रो भएको थियो। यसले एउटा विशेषखालको कम्प्युटर सफ्टवेयर सम्बन्धी नयाँ पुस्तकालय खोलेको छ। परीक्षाहरूपछि ती विद्यार्थीहरूमध्ये एकजनाले पोखरा विश्वविद्यालयको वार्षिक दीक्षान्त समारोहमा विशेष सम्मान पाए। यहाँबाट स्नातक गरेका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरू या त रोजगारीमा छन् या अध्ययनमा छन् र यसका प्रमाणपत्रहरू विदेशका नौ विश्वविद्यालयहरूद्वारा स्वीकार गरिएका छन्। यू.एम.एन.ले जी.सि.इ.एस.को जारी दीर्घकालीनतालाई सुनिश्चित गर्नका निम्ति सन् २००८ सम्म कर्मचारीहरू त्यहाँ काजमा पठाउनेछ।

धुलिखेल मेडिकल इन्स्टिच्युट को फिजियोथेरापीको ३ वर्षे पाठ्यक्रम जुलाई २००२ मा सुरु भयो र अहिले यो पूर्णरूपमा सञ्चालन भइरहेको छ।

relationships being established, real changes are being observed. The Women and Children Group has helped to keep UMN focused on the link between poverty and health. A workshop was held at UMN, which brought out how illness increases poverty, and how by making people healthier, one can break the vicious cycle of disease and poverty. UMN was represented and contributed to the WHO Conference on Civil Society on Macroeconomics and Health.

UMN is a founding member of CARNET Children at Risk Network in Nepal, a network of organisations interested in child advocacy. It is involved in networking activities with child advocacy organisations such as Child Workers in Nepal Concerned Centre (CWIN). To increase gender sensitivity, UMN also ran a gender mainstreaming training for its future partners.

Education

The Education Area of Work was started towards the end of the year with the formation of the Education Working Group and the Education Technical Advisor moving over from the Transition Team. The Working Group met several times to garner the knowledge and diverse experiences of its members to distil a list of potential best practices and to develop a set of working guidelines to assist Cluster Teams to do rapid assessments of the needs of their communities.

Peace and Conflict Transformation

The position for Peace Advisor was not filled this year. However, the Peace Working Group, which consisted of staff with other responsibilities but interest, commitment and some training in Peace and conflict Transformation, filled in for the vacant Peace

Advisor position. During this year, this group ran workshops to give staff conflict transformation skills, setting up offices in conflict settings and threat mitigation.

UMN is a member of two South Asia Peace networks. Through PISA (Peace in South Asia), sponsored by EED, UMN staff have been able to share experiences with colleagues from other countries in South Asia, and receive specific training in Local Capacities for Peace. Through Regional Inter Agency Partnership (RIAP) UMN staff also attended Training of Trainers on Conflict Resolution. Staff also attended a “Do No Harm Workshop” run by DFID and the British Council.

UMN also networks with local Nepali national Human Rights NGOs, particularly Informal Sector Service Centre (INSEC) and Collaborative Campaign for Peace (COCAP).

यी कार्यक्षेत्रहरूमा साभेदारहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनु कार्यक्रम सहयोग टोलीभित्रको, प्राविधिक सल्लाहकार टोलीको जिम्मेवारी हो। गत वर्ष, प्राविधिक सल्लाहकार टोली गठन गरियो र कार्यक्षेत्रहरू परिमार्जित गरिँदैछ। यो पहिलो वर्षको सुरुमा खाद्य सुरक्षा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शान्ति तथा द्वन्द्व रूपान्तरण कार्यक्षेत्रहरू परिमार्जित गरियो। यी प्रत्येक कार्यक्षेत्रहरूमा, सम्बन्धित प्राविधिक सल्लाहकारहरूलाई आ-आफ्नो काममा सघाउनका निम्ति यू.एम.एन.को औपचारिक संस्थागत संरचना बाहिर कार्यगत समूह गठन गरिएका थिए।

खाद्य सुरक्षा

हाम्रा खाद्य तथा सुरक्षा सल्लाहकारहरू खाद्य सुरक्षा तथा भोक सर्वेक्षणमा व्यापक संलग्न हुनुभएको थियो जसलाई ब्रेड फर द वर्ल्ड तथा जर्मनीको इ.इ.डी.ले सहयोग गरेका थिए। मुगु, सुनसरी तथा धादिङ जिल्लामा गरिएको यस

Peace working group

UMN staff participate in training skills for local peace and transformation.

यू.एम.एन.का कर्मचारीहरू स्थानीय शान्ति तथा रूपान्तरणका निम्ति तालिम सीपहरूमा सहभागी हुँदै।

सर्वेक्षणले के देखायो भने ती क्षेत्रहरूमा करिव आधा मानिसहरूलाई खानाको अपुग थियो। द्रन्डले खाद्य सुरक्षामा विशेष प्रभाव पारेको छ। द्रन्डले मानिसहरूलाई विस्थापित गर्दछ, खाद्य वितरण र उत्पादन प्रणालीलाई र खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी विकास क्रियाकलापहरूलाई असर पार्दछ। यो कुरा विशेषगरी मुगुमा सत्य छ।

खाद्य सुरक्षा सल्लाहकारहरूले मुगु र सुनसरी दुवै जिल्लाहरूमा आवश्यकता जाँचबुझ भ्रमण गर्नुभयो। गत वर्ष, खाद्य सुरक्षा सर्वेक्षणपछि मुगुमा द्रन्ड भन्नु विग्रैदै गएको छ। त्यहाँ द्रन्ड तथा कृषिसँग सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य गर्नु पर्नेछ। सुनसरीमा भने मानिसहरू कम मात्र जमीनमा निर्भर छन्, बरु उनीहरूलाई रोजगारीको आवश्यकता छ।

हाम्रा खाद्य सुरक्षा सल्लाहकारहरूले बीज, जैविक विविधता तथा परम्परागत बीज संरक्षणका लागि पैरवी गर्ने र यस्ता सवालहरूमा रूचि राख्ने अन्य संघसंस्थाहरूसँग सञ्जाल स्थापना गरेका छन्।

महिला तथा बालबालिका

विगत वर्षको अवधिमा महिला तथा बालबालिका टोलीका सदस्यहरूले दुवै मुगु तथा सुनसरीमा आवश्यकता जाँचबुझमा सहयोग गर्न अन्वेषण भ्रमण गर्नुभयो। मुगुमा सरसती गरेको जाँचबुझले - स्थानीय स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरूलाई तालिम, स्वास्थ्य सेवा, विशेषगरी पहुँच, पोषण, स्वास्थ्य तथा लैङ्गिक सवालहरूमा सामुदायिक चेतना उपलब्ध गराउने अवसरहरू देखायो। एउटा दुर्गम जिल्लामा भएको द्रन्डको प्रभाव व्यापक छ, अति कम पोषण र विग्रैदो स्वास्थ्य सेवा त्यसका नराम्रा परिणाम हुन्, अनि महिला तथा बालबालिका नै धेरै पीडित हुन्छन्।

शारीरिक रूपमा पीडितहरूको एउटा समुदायमा आधारित संस्थाको स्थापनाको लागि यू.एम.एन.ले सहजीकरण गरेको छ। यी शारीरिक रूपमा पीडित व्यक्तिहरूले यू.एम.एन.को बालबालिका पुनर्स्थापना कोषबाट लाभ पाइरहेका छन्। यस कार्यक्रमबाट थुप्रै बालबालिकाहरूले पुनर्निर्मित सर्जरी पाएपछि त्यस्ता बालबालिकाका बाबु-आमाहरूले एक आपसमा चिनापर्ची गर्न पाए र यस कार्यक्रमको बारेमा अरूहरूलाई भने। अहिले तिनीहरूले स्थानीय रूपमा जनचेतना जगाउन र अपाङ्ग बालबालिकाहरूका पक्षमा लाग्न एउटा समूह गठन गर्दैछन्।

सुनसरीमा जोखिममा परेका किशोरकिशारी तथा बालबालिकाहरू, विशेषगरी सडक बालबालिकाका लागि काम गरिरहेका इसाई संघसंस्थाहरूसँग साभेदारी गर्ने सम्भावना छ। यहाँको अवस्था मुगुभन्दा फरक छ। मुगुभन्दा सुनसरीमा बढी शहरीकरण छ र त्यसैले त्यहाँ चेलीबेटी बेचबिखन, तथा एच.आई.भी./एड्स व्यापक छन्।

यू.एम.एन.ले विशेषगरी मातृ मृत्यु घटाउन सीप सुधार गर्नका निम्ति दुर्गम जिल्ला अस्पतालका डाक्टरहरू तथा अन्य कर्मचारीलाई स्थलगत तालिम उपलब्ध गराई जिल्ला अस्पतालहरूको पनि सुदृढीकरण गरिरहेको छ। विशेषगरी शल्यक्रिया तथा अन्य जाँच्ने सीप बढाइएको छ। अहिले बेलाबेलामा भ्रमण गरिँदैछ, सम्बन्धहरू स्थापित गरिँदैछ र परिवर्तनहरू देखिएका छन्।

महिला तथा बालबालिका समूहले यू.एम.एन.लाई गरिबी तथा स्वास्थ्य बीचको सम्बन्धमा ध्यान केन्द्रित गर्न सहयोग पुर्याएको छ। यू.एम.एन.ले

A tale of poverty गरिबीको कथा

नैना सिंह बि.क. आफ्नी श्रीमती र चार छोराछोरीसँग दुर्गम मुगु जिल्लामा बस्दछन्। उनको जमीन छैन, एउटा सानो झुप्रो मात्र छ। उनका कुनै वस्तुभाउहरू छैनन्। उनीसित खाना पकाउने भाँडाकुँडा पनि छैनन्। उनले अरूको जग्गा कमाउँछन् र परिवारका हरेक सदस्यले बजारमा बेच्नका लागि जंगलमा दाउरा खोज्दछन्। तर बजारबाट सामानको राम्रो मूल्य पाउँदैनन् र उनले आफूले काम गर्न नसके के हुने होला भनी सधैं चिन्ता लिने गर्दछन्। भएको छोरा पनि सानो छ। त्यस परिवारलाई हरेक दिन ६ माना चामल चाहिन्छ, तर उनले त्यति कमाउन सक्दैनन्। धेरै कमाए भने एक दिनमा चार माना मात्र कमाउँछन्। “हामी यसरी कसरी बाँच्न सक्छौं? म त इनारको भ्यागुतो जस्तै भएको छु। दिनभरि हामीहरूले कसरी छाक टार्ने भन्ने बारेमा सोचिरहन्छौं। मैले त मेरा छोराछोरीहरूलाई शिक्षा दिने भन्ने बारेमा सोचन पनि सकिदैन,” उनी भन्दछन्।

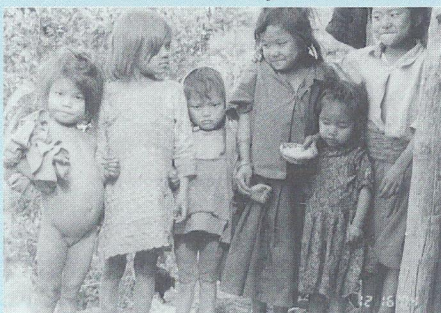
मुगुको हावापानी कठोर भएका कारणले परिवारका हरेक सदस्यको छाला फुटेको हुन्छ। कहिलेकाहीँ त्यो फुटेको छालाबाट रगत बग्दछ, तर उनीहरूले काम गर्न छोड्न सक्दैनन्। “हामीले काम गर्न छोड्दाको दिन, हामीसँग खानेकुरा हुँदैन। हामीहरू त जसोतसो सहन्छौं तर केटाकेटीहरू राती भोकले रुन्छन्। उनीहरू रोएको सुन्दा हामीलाई आफ्ना पैतालाबाट रगत बगेको भन्दा बढी पीडा महसुस हुन्छ।” बि.क. र उसको परिवारको पीडा कर्णाली अञ्चलमा बस्ने धेरै गरीब, तल्ला जातका मानिसहरूको पीडा हो जहाँ रोजगार र सहयोगको कुनै अवसर छैन।

- उमेश लामा

Naina Singh B.K. lives in remote Mugu district with his wife and 4 children. He has no land, only a small hut. He has no animals. He does not even own cooking utensils. He works other people's land, and everyone in the family collects firewood from the forest to sell in the bazaar. But the market price isn't good, and he is always worried what will happen if he is unable to work. His son is still very young. The family needs six manas of rice (about 3kg) a day, but he only earns enough, at the best for four manas a day." How can we live like this? I'm like a frog in a well. All day we only think about getting enough to eat. I can't even think about educating my children," he says.

Everyone in the family has cracked skin, as the climate in Mugu is very harsh. Sometimes the cracks bleed, but they can't stop working. "The day we stop working, we have no food. We can manage, but the children cry at night with hunger. The pain we feel when they cry is worse than that when our feet bleed." B.K. and his family cry out for the many poor, lower caste people who live in Karnali Zone, where there is no chance of employment and no help or support.

- Umesh Lama

Umesh Lama

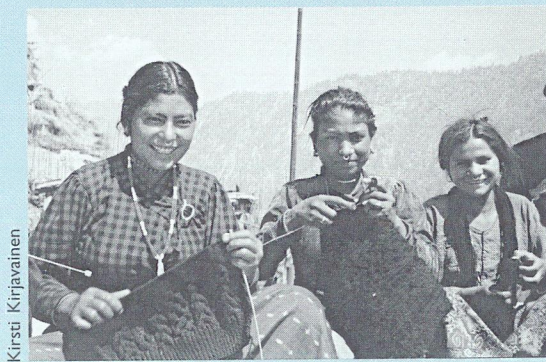
जीवनस्तर सुधारने र त्यसक्रममा वातावरणको पनि राम्रो हेरचाह गर्ने लक्ष्य राखेको छ। यू.एम.एन.को पहिलाका केही इन्जिनियरिङ क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्नका निम्ति 'पीडा'को क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य गरिरहेको छ। यस वर्ष यू.एम.एन.ले 'पीडा'को पहिलो कार्यकारी निर्देशक छनोट गर्ने कार्यमा सहजीकरण गर्‍यो र एउटा रणनीतिक योजना विकास गर्न सहयोग पुर्यायो। बाँकी रहेको साभेदारी अवधिमा यू.एम.एन.बाट काजमा खटिएका कर्मचारीले 'पीडा'को आफ्ना उद्देश्यहरू व्यावहारिक रूपमा प्राप्त गर्नका लागि पीडामा नयाँ नियुक्त भएका कार्यकारी निर्देशकलाई सहयोग गर्नेछ।

नेपाली महिला सल्लाहकार समूह (ए.जी.एन.डब्ल्यू.) ले पैरवी सम्बन्धी कार्यशाला गोष्ठीहरूको आयोजना गर्‍यो र प्रतिनिधिहरू साभेदार परियोजना तथा संस्थाहरूका निम्ति तालिमहरू सञ्चालन गर्‍यो। खाँचामा परेका महिला तथा किशोरीहरूलाई लघु आयमूलक तालिमहरू तथा शैक्षिक छात्रवृत्तिहरूमा सहयोग पुर्याइएको थियो। ए.जी.एन.डब्ल्यू.ले एउटा लैंगिक तालिम पुस्तिका, पोस्टर तथा समाचारपत्र प्रकाशन गर्‍यो र संकटमा परेका महिलाहरूलाई उपयुक्त केन्द्रहरूमा सिफारिश गर्‍यो।

अनौपचारिक शिक्षा सहयोग कार्यालयले सहजकर्ता तथा प्रशिक्षकहरूलाई तालिम दियो, र भर्खर पढ्न सिकेकाहरूका निम्ति पिपल पुस्तक तथा अनौपचारिक शिक्षा मूलनिर्देशिका लगायतका सामग्रीहरू प्रकाशन गर्‍यो। ती सामग्रीहरू ५० वटा टीन बाक्स पुस्तकालय लगायत व्यापक रूपमा

A song from a small village in remote Mugu

"I have written many songs. Some were printed in a new book by MEP. I wrote about changes in my family, our village and our Cheli class in Pina. Now we all brush our teeth, bathe twice a week, keep our clothes clean, care for feminine hygiene, have toilets and kitchen gardens. We send our younger sisters to school, teach our mothers about nutrition and safe motherhood, and our fathers about animal care. We are no longer shy. We sang and danced on International Women's Day and at UMN's 50th year anniversary celebrations. We can use and count money for shopping. Twenty of us had 3 months knitting training and are able to knit complicated patterns and earn some money. We will join Pina Women's Group and get married only after we are 18. We will have only 2 children and give them the opportunity to study. This is just a start – our opportunity for learning has come at last! My song is called

Kirsti Kirjavainen

"Pina village then and now."

- Submitted by Kirsti Kirjavainen

The time has come for Mugu women to learn new skills

वितरण गरिएको थियो। भविष्यमा प्रकाशन गर्ने कार्य जारी रहनेछ तर सरसामानहरू चाहिँ एउटा नेपाली संस्थालाई हस्तान्तरण गरिनेछ।

प्रकोप पूर्वतयारी कार्यक्रमले भूकम्प निरोधक प्रविधि प्रयोग गरी धादिङमा बालबालिका कल्याण एशोसियसनका लागि एउटा बैठक कोठा बनाउनका निम्ति स्थानीय सरोकारवाला संस्थाहरूसँग साभेदारीमा काम गर्‍यो। यसले मोरङको समुदायलाई पनि प्रकोप तयारी तथा न्यूनिकरणमा साभेदार संस्थाहरूलाई तालिम दिई बाढी नियन्त्रण गतिविधिहरूमा योगदान पुर्यायो। यस कार्यक्रमले कार्यशाला गोष्ठीहरू, सेमिनारहरू तथा छलफल कार्यक्रमहरूद्वारा विभिन्न सरोकारवालाहरूसँग सम्बन्ध स्थापित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दियो।

गत वर्ष यू.एम.एन.ले नेपाल हाइड्रो एण्ड इलेक्ट्रिक कम्पनीलाई लघु जलविद्युत उत्पादन प्रणालीहरू विकास गर्ने तथा नेपालमा चालू उर्जा उत्पादन संरचनालाई जारी राख्नका निम्ति नेपालको क्षमतालाई सुदृढ गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउन दुईजना प्राविधिक विशेषज्ञहरू काजमा पठाई सहयोग गर्‍यो। हिमाल हाइड्रो एण्ड जेनरल कन्स्ट्रक्सन लिमिटेडमा उच्च तहको व्यवस्थापनलाई सरसल्लाह प्रदान गरी त्यस कम्पनीको क्षमता अभिवृद्धि गर्न एकजना कर्मचारीलाई काजमा खटाइएको थियो र त्यसैगरी हाइड्रो कन्सल्ट प्राइभेट लिमिटेडको दीर्घकालीनतालाई सुदृढ गर्नका निम्ति दुई जना प्राविधिक विशेषज्ञलाई पठाइएको थियो।

मुगुको एउटा सानो गाउँको गीत

“मैले धेरै गीतहरू लेखेकी छु। ती मध्ये केही गीतहरू मुगु शिक्षा परियोजनाद्वारा प्रकाशन गरिएको नयाँ पुस्तकमा छापिएका छन्। मैले मेरो परिवार, हाम्रो गाउँ र हाम्रो पीनाको चेली कक्षाको परिवर्तनका बारेमा लेखेकी थिएँ। अहिले हामी सबैले दाँत माइँदछौँ, हप्ताको दुईपटक नुहाउँछौँ, सफा कपडा लगाउँछौँ, हामीले महिलाको स्वास्थ्य सरसफाइमा ध्यान दिन्छौँ र हाम्रा घरमा चर्पी तथा करेसावारीहरू छन्। हामीले हाम्रा बहिनीहरूलाई स्कूल पठाउँछौँ, हाम्रा आमाहरूलाई पोषण तथा सुरक्षित मातृत्वका बारेमा र हाम्रा बुवाहरूलाई पशु हेरचाहका बारेमा बताउँछौँ। हामीहरू अब लाज मान्दैनौँ। हामीहरू अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस तथा यू.एम.एन.को ५०औँ वार्षिकोत्सवका अवसरमा गायौँ र नाच्यौँ। हामीले किनमेल गर्नका निम्ति पैसा प्रयोग गर्न र गन्न सक्छौँ। हामीहरूमध्ये बीस जनाले तीनमहिने सिलाई तालिम लिएका थियौँ र अहिले हामी अफ्याराखालका बुढाहरू पनि बुन्न सक्छौँ र केही पैसा कमाउन सक्छौँ। हामीहरू पीना महिला समूहमा सहभागी हुनेछौँ र १८ वर्षपछिमात्र विहे गर्नेछौँ। हामीले दुईजना मात्र छोराछोरी पाउनेछौँ र उनीहरूलाई पढ्ने अवसर दिनेछौँ। यो त केवल सुरुवात मात्र हो - बल्ल हामीले सिक्ने अवसर पायौँ। मेरो गीतको नाम छ “पहिला र अहिलेको पीना गाउँ”।

- प्रस्तुतकर्ता किर्स्ति किर्याभाइनेन

परामर्श तालिममा प्रमुख निकायको रूपमा आफ्ना भूमिकालाई विकसित गरे । उनीहरूले परामर्शका निम्ति एउटा पुस्तिका तयार गरे जसलाई सरकारले राष्ट्रिय प्रयोगको निम्ति पारित गर्‍यो । सक्रिय सेवा समाजले घरमा आधारित सेवा तथा अन्य क्षेत्रहरूमा तालिम पनि प्रदान गर्‍यो र एड्स सचेतना फैलाउने “सन्देश” नामको एउटा भिडियो पनि उत्पादन गर्‍यो जुन राष्ट्रिय टेलिभिजन सञ्जालबाट प्रसारण भइरहेको छ ।

ग्रामीण विकास केन्द्रले सामुदायिक तथा ग्रामीण विकासको क्षेत्रमा गुणस्तरीय तालिम प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दियो । गत वर्ष उनीहरूले ४९ प्रतिशत महिला लगायत ९४२५ प्रशिक्षार्थीहरूलाई तालिम दिए । यो लक्ष्यभन्दा बढी थियो । यी तालिमहरूमध्ये करिब ६६ प्रतिशत तालिमहरू गरीब ग्रामीण किसानहरूलाई दिइएको थियो जसमध्ये २६ प्रतिशत पेशागत जातिहरू संलग्न थिए । गत वर्ष आठवटा नयाँ तालिम पाठ्यक्रमहरू विकास गरी उपलब्ध गराइएको थियो र चालू खर्चको २८ प्रतिशत आम्दानी स्थानीय स्रोतबाट समेटिएको थियो ।

ललितपुर नर्सिङ क्याम्पसले नर्सिङका प्रवीणता र स्नातक विद्यार्थीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने कार्यलाई जारी राख्यो र शतप्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । प्रवीणता प्रमाण-पत्र तहका दुई विद्यार्थीहरू पहिलो तथा दोस्रो स्थान हासिल गर्न सफल भएका थिए र एकजना स्नातक (वि.एन.) विद्यार्थी त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गतका क्याम्पसहरू मध्येबाट प्रथम भएकी थिइन् । ललितपुर नर्सिङ क्याम्पस डिसेम्बर २००३ मा स्वनिर्भर संस्थान बन्यो जसको व्यवस्थापन स्वनिर्भर बोर्डबाट गरिन्छ र यो चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थानसँग आवद्ध रहेको छ । ललितपुर नर्सिङ क्याम्पस जुलाई २००४ मा सम्पत्तिको हस्तान्तरण गरी यू.एम.एन.लेखि पूर्णरूपमा स्वनिर्भर भएको छ । आउँदो वर्षसम्म यू.एम.एन.ले उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिनेछ ।

सन् २००३-२००४को अन्तमा, केही परियोजनाहरू उनीहरूका दीर्घकालीन योजनाअनुसार सम्पन्न भए । सामुदायिक विकास सेवा गैरसरकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने काम पूरा भयो र रामेछाप सामुदायिक विकास परियोजनाको समापन गरियो । लमजुङ सामुदायिक स्वास्थ्य कार्यक्रमले यो वर्ष आफ्नो कार्य पूरा गर्‍यो । यो अन्तिम वर्षमा उनीहरूले महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवकहरू, परम्परागत सुँडेनीहरू, ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरू तथा ग्रामीण खानेपानी प्रणालीको हरेचाह गर्ने आधारभूत सेवा तथा मर्मत-सम्भार स्वयंसेवकहरूका निम्ति तालिम प्रदान गर्‍यो । बाँकी रहेको सम्पत्ति स्थानीय संघसंस्थाहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो । मुगु शिक्षा परियोजनाले दुई स्थानीय गैरसरकारी संस्थाहरूको व्यवस्थापन क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य लगायत, समूहहरूलाई सशक्तिकरण गर्ने कार्यमा आफ्नो ध्यान केन्द्रित गरेको थियो । मुगाली भाषाको साक्षरता पाठ्यपुस्तकहरू प्रकाशन गरियो । मूल्याङ्कनले मुगु शिक्षा परियोजना गरिवी घटाउन प्रभावकारी भएको, सबै खालका कामहरूमा समुदायको सहभागिता बढेको, सरसफाइको क्षेत्रहरूमा सुरक्षित स्वास्थ्य सेवामा सचेतना बढाएको, खानेपानी, पोषण तथा धुँवारहित चूलोहरूको प्रयोगमा वृद्धि भएको देखायो ।

भिमरुक औद्योगिक विकास केन्द्र प्राइभेट लिमिटेड (जिङ्को) ले आफ्नो ठूलो जगेडा रकम भिमरुक जलविद्युत आसपासमा समस्या न्यूनीकरण र

क्षतिपूरक विकास कार्यका निम्ति सहयोग गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिन दाताबाट अनुमति पायो । मध्य-२००५ सम्ममा यो कोष यस प्रायोजनका निम्ति प्रयोग गरिनेछ । त्यसकारण यू.एम.एन.ले यो नाफारहित लोकहितकारी कम्पनीमा आफ्नो सञ्चालन भूमिकालाई हस्तान्तरण गर्नका निम्ति स्थानीय सरोकारवालाहरू तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थासँग वार्ता चलाइरहेको छ ।

यू.एम.एन.ले वि.पि. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको मेडिकल डक्टोरेट इन् जेनरल प्राक्टिस कार्यक्रममा दुईजना स्वास्थ्य व्यवसायीहरूलाई काजमा पठाएको छ, जसले ग्रामीण जिल्लाका अस्पतालहरूका निम्ति बहुप्रतिभाशाली स्वास्थ्य व्यवसायीहरू विकास गर्ने उद्देश्य राखेको छ । सुरुका तीनजना आवासीय स्वास्थ्यकर्मीहरूले (रेसिडेन्टस्) जुलाई २००५ मा आफ्नो तालिम समापन गर्दैछन् । यू.एम.एन.का काजमा पठाइएका कर्मचारीहरू स्नातक शिक्षणमा पनि संलग्न छन् र यो नयाँ सामाजिक सेवा विभाग हो र यसले मेडिकल सेवाहरूमा अपाङ्ग व्यक्तिहरूका निम्ति राम्रो पहुँच हुनुपर्दछ भन्ने पैरवी गर्दछ ।

दुर्भाग्यवश चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थानको अकुपेशनलथेरापी कार्यक्रम भौतिक सुविधाहरूको अभावको कारणले गर्दा सञ्चालन हुन सकेन । यो औपचारिक रूपमा सन् २००३ नोभेम्बरमा समापन गरिएको थियो ।

सन् २००५ मा समापन हुने

यू.एम.एन.का साभेदार तथा परियोजनाहरू

स्याङ्जा विद्यालय साभेदारी परियोजनाले शैक्षिक सुधार गतिविधिहरूमा सक्रियतापूर्वक सहभागी भएका शिक्षकहरू, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, समन्वय समिति तथा आमा समूहहरूलाई सहयोग गरिरहेको छ । प्राथमिक तहमा अध्यापन गर्ने शिक्षकहरूलाई बाल-केन्द्रित सिकाइका बारेमा तालिम दिइएको थियो र उहाँहरूले सामाग्री तथा शिक्षण विधि विकास क्रियाकलापहरूमा भाग लिनु भएको थियो । अभिभावकहरू विभिन्न सचेतना जगाउने कार्यक्रमहरूमा सहभागी हुनुभएको थियो र विद्यालयको वातावरणमा सुधार ल्याइएको थियो । प्रशिक्षार्थी शिक्षकहरूका निम्ति शिक्षण अभ्यासको सुरुवात गरियो र केही खाँचामा परेका विद्यार्थीहरूले छात्रवृत्ति प्राप्त गरे ।

साभेदारी कार्यक्रम पनि जुलाई २००५ मा समापन हुनेछ । जुलाई २००४ सम्ममा १६ जिल्लामा बाँकी रहेका ४१ वटा साभेदारहरू मध्य १२ वटाको कार्य समापन गरिएको थियो । व्यापक सदस्यता, पारदर्शिता तथा सामुदायिक स्वामित्वले साभेदारहरूलाई अष्टयारा सुरक्षा परिस्थितिका बाबजुद आफ्ना क्रियाकलापहरूलाई जारी राख्न सक्षम बनाएको छ । केही साभेदारहरूले आफ्ना कार्यक्षेत्रहरू विस्तार गरेका छन् र केहीले नयाँ दाताहरू पाएका छन् । सुशासन, वित्त व्यवस्थापन तथा नैतिक मूल्य-मान्यताका क्षेत्रहरूमा सबै साभेदारहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य सकियो । प्रस्ताव लेखनमा पुर्‍याएको सहयोगले गर्दा ८ वटा साभेदारहरूले सफलतापूर्वक अनुदान निवेदनहरू तयार गरेका थिए ।

मानव, उर्जा तथा वातावरण विकास एशोसियसन (पीडा) ले नवीकरणीय उर्जा स्रोतहरूको सामुदायिक उपयोगद्वारा गरीब समुदायहरूको

संचालन गरेको एउटा कार्यशालामा रोगले कसरी गरिवी वृद्धि गर्दछ र मानिसहरूलाई स्वस्थ बनाएर कसरी रोग तथा गरिवीको चक्रमा फँस्नदेखि जोगाउन सकिन्छ भनेर देखाइएको थियो । सुक्ष्म अर्थशास्त्र तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी नागरिक समाज नामको विश्व स्वास्थ्य संगठन सम्मेलनमा यू.एम.एन.ले प्रतिनिधित्व गरी सम्मेलनमा योगदान पुर्‍याएको थियो ।

यू.एम.एन. नेपालमा कार्नेट (बालबालिका जोखिम सञ्जाल) नामको संस्थाको संस्थापक सदस्य हो । बालबालिका पैरवीमा रूचि राख्ने संघसंस्थाहरूको यो एउटा सञ्जाल हो । यो संस्था बाल सरोकार केन्द्र नेपाल (सिविन) संस्था जस्ता बालबालिका पैरवी संघसंस्थाहरूका क्रियाकलापहरूको सञ्जालमा संलग्न छ । लैङ्गिक संवेदनशीलता वृद्धि गराउन, यू.एम.एन.ले आफ्ना भावी साभेदारहरूलाई एउटा लैङ्गिक मूलधार तालिम पनि सञ्चालन गर्‍यो ।

शिक्षा

सङ्क्रमण समूहबाट शिक्षा प्राविधिक सल्लाहकार आएपछि शिक्षा कार्यक्षेत्रको थालनी गरेर वर्षेको अन्त्यतिर शिक्षा कार्य समूह गठन भएको थियो । यो कार्य समूह क्लस्टर टोलीहरूलाई समुदायका आवश्यकताहरूको दूत मूल्याङ्कन गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्‍याउन कार्य निर्देशिकाको सूची बनाउन र सम्भावित उत्कृष्ट अभ्यासहरूको एउटा सूची छनोट गर्न आफ्ना सदस्यहरूको ज्ञान तथा विविध अनुभवहरू सँगाल्न धेरैपटक भेटघाट गर्‍यो ।

Hope restored by rehabilitation work in Mugu

Rehabilitation for physically handicapped people has been one achievement of the Mugu Education project. Twenty young people from poor families from this district which is only linked to roads by an unreliable plane or helicopter service, received treatment in Kathmandu - half of the children were dalits and without hope. Hasa Devi B.K. is one of these. Hasa Devi was born in Luma village 20 years ago. About 4 years ago her right leg was infected and this turned into ulcer and then chronic osteomyelitis (decaying of the bones). She saw witch doctors, received local treatment, but her leg did not get better. Finally through UMN support, Hasa Devi had the diseased leg amputated and she was fitted with an artificial leg. Now she is supported by the UMN Scholarship programme. Smiling and beautiful with hope for the future, Hasa Devi wants to become a teacher.

Kirsti Kirjavainen

- Kirsti Kirjavainen

शान्ति तथा द्वन्द्व रूपान्तरण

यो वर्ष शान्ति सल्लाहकारको पदपूर्ति गरिएन । तर, शान्ति कार्य समूहले त्यस पदको पूर्ति गरेको थियो यस अर्थमा कि त्यस समूहमा अन्य जिम्मेवारी बोकेका तर शान्ति तथा द्वन्द्व रूपान्तरणमा रूचि, प्रतिबद्धता तथा केही तालिम पाएका कर्मचारीहरू थिए । यो वर्षमा, यो समूहले कर्मचारीलाई द्वन्द्व रूपान्तरण सीप, द्वन्द्वको अवस्थामा कार्यालय कसरी स्थापना गर्ने र जोखिमलाई कसरी कम गर्ने भन्ने बारेमा कार्यशालाहरू सञ्चालन गरेका थिए ।

यू.एम.एन. दुईवटा दक्षिण एशिया शान्ति सञ्जालहरूको एउटा सदस्य हो । दक्षिण एशियामा शान्ति भन्ने पीसा नामको सञ्जालद्वारा, जसलाई चर्च विकास सेवा जर्मनीले प्रायोजन गरेको छ, यू.एम.एन.का कर्मचारीले दक्षिण एशियाका अन्य देशहरूका साथीहरूसँग अनुभवहरू बाँड्छुँड गर्न पाएका छन्, अनि शान्ति स्थापनाका लागि स्थानीय क्षमता अभिवृद्धिमा विशेष तालिम प्राप्त गरेका छन् । क्षेत्रीय अन्तरनिकाय साभेदारी (रियाप)द्वारा सञ्चालित द्वन्द्व समाधानमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिममा यू.एम.एन.का कर्मचारीहरूले भाग लिए । कर्मचारीहरूले अन्तर्राष्ट्रिय विकास विभाग (डि.एफ.आई.डी.) तथा ब्रिटिस काउन्सिलद्वारा सञ्चालित “हानी नगरौँ कार्यशाला”मा पनि भाग लिए ।

यू.एम.एन.ले स्थानीय नेपाल राष्ट्रिय मानव अधिकार गैरसरकारी संस्थाहरू, विशेषगरी अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) र शान्तिका निम्ति संयुक्त अभियान (कोक्याप) सँग पनि सञ्जाल कायम गरेको छ ।

मुगुमा पुनर्स्थापना कार्यले जन्माएको आशा

मुगु शिक्षा परियोजनाको एउटा उपलब्धी चाहिँ शारीरिक रूपमा अपाङ्ग मानिसहरूका निम्ति पुनर्स्थापना कार्य गर्नु हो । मुगु जिल्लामा सडक बनेको छैन । त्यहाँ उपलब्ध हुने भनेको भर नपर्दो हवाइजहाज वा हेलिकप्टर सेवा हो । यस्तो दुर्गम जिल्लाका गरीब परिवारहरूबाट आएका बीस जनाले काठमाडौँमा उपचार पाए जसमध्ये आधा दलितहरू तथा आशा नभएकाहरू केटाकेटीहरू थिए । ती मध्ये हसा देवी वि.क. एक हुन् । हसादेवी २० वर्षअघि लुमा गाउँमा जन्मेकी थिइन् । करिब चार वर्षअघि उनको दाहिने खुट्टा संक्रमण भयो र पछि गएर यो अल्सरमा परिणत भयो । त्यसपछि उनको हड्डी कुहिन थाल्यो । उनले धामी झाँकीलाई देखाइन्, स्थानीय उपचार गराइन्, तर उनको खुट्टामा सुधार आएन । अन्तमा यू.एम.एन.को सहयोगद्वारा, उनको रोगी खुट्टालाई काटियो र

त्यसको ठाउँमा कृत्रिम खुट्टा हालियो । अहिले उनलाई यू.एम.एन.को छात्रवृत्ति कार्यक्रमले सहयोग गरेको छ । सुन्दर भविष्यको आशा बोकेकी हँसिली र सुन्दर हसा देवी एउटी शिक्षिका बन्न चाहन्छिन् ।

- किर्स्ति किर्याभाइनेन

UMN: Having a National Impact

राष्ट्रियस्तरमा यू.एम.एन.को प्रभाव

Although UMN intends to decentralise and work in partnership in Clusters, it continues to have an impact at the national level.

यू.एम.एन.ले विकेन्द्रीकरण गरी क्लस्टरमा साभेदारीमा कार्य गर्ने भएतापनि यसले राष्ट्रियस्तरमा प्रभाव पार्ने कामलाई निरन्तरता दिएको छ ।

Rowan Butler

United Mission Hospital, Tansen, completed its 50th Anniversary year providing a high standard of care and planned expansion to meet demand from very sick, poor inpatients needing charity care. Training for health professionals continued and the Community Health Department took over the Health Post Strengthening Programme and referral system. The very popular Toy Ministry is an example of the holistic care provided by the pastoral care staff and volunteers.

Patan Hospital provided the clinical and surgical care for 347,000 patients in the year and was economically self-sustaining including providing about Rs. 9 million in charity care. It continued to serve as a referral centre for remote hospitals and training in post graduate MDGP, nursing, midwifery, anaesthesia and ultrasound. Explorations on the future legal structure of the hospital are ongoing at various levels.

UMN supported Amp Pipal Hospital, which is now owned by His Majesty's Government and governed by a local community board, through the secondment of a hospital administrative officer, drug supplies, and training and placement of MDGP Residents.

सामुदायिक विकास तथा स्वास्थ्य कार्यक्रम (सि.डि.एच्.पी.) ले आफ्नो लामो समयदेखिको परियोजना कार्यको संक्रमण समापन गर्‍यो । सामुदायिक विकास केन्द्र, नेपाल (सि.सि.डि.एन.) ले स्वास्थ्य चौकीहरूको सुधार गर्न मकवानपुर कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्‍यो । मानसिक तथा मुख स्वास्थ्यका निम्ति एउटा सामुदायिक औषधि योजना सुरु गरिएको थियो, र तालिम प्राप्त सुँडेनीहरूले घरमा सुत्केरी हुनेहरूलाई सेवा पुर्‍याएका थिए । आमाहरूले पोषण क्लिनिकहरू तथा अनौपचारिक कक्षाहरूबाट फाइदा लिएका थिए । सामुदायिक विकास क्रियाकलापहरूमा सफा पिउने पानी, करेसाबारी तथा आयमूलक क्रियाकलापहरू संलग्न थिए । ललितपुर जिल्लामा, स्वास्थ्य चौकीहरू सरकारलाई हस्तान्तरण गर्ने काम पूरा गरिएको थियो ।

A UMN Scholarship student says... यू.एम.एन.बाट छात्रवृत्ति पाएका विद्यार्थी यसो भन्दछन्...

"We used to live in an extended family. One day a landslide destroyed our land. Then we moved to Kathmandu for work and food. My father worked in a small shop and my mother in a factory. When I was studying in class four my father married another woman and went to stay with her. My mother lost her job. I was about to be expelled for not paying fees. Then someone referred us to UMN. Through AGNW I received a girl's scholarship. I was able to complete my School Leaving Certificate Examination successfully. Now I am in class twelve. I am grateful to UMN for the support I receive to complete my high school. Thank you UMN."

- Submitted by Bal Kumari Gurung

चापागाउँ शिक्षण स्वास्थ्य चौकी सामुदायिक बोर्डको शासन र स्थानीय इसाई गैरसरकारी संस्था शान्ति नेपालद्वारा व्यवस्था गरिने गरी जिल्ला विकास समितिलाई सफलतापूर्वक हस्तान्तरण गरियो । यस कार्यले सि.डि.एच्.पि.को कार्यलाई समापन गर्‍यो, र जुलाई २००४मा यू.एम.एन. परियोजनाको रूपमा यो कार्यक्रम बन्द गरियो ।

यू.एम.एन.को मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम, यू.एम.एन. र मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र-नेपालले संयुक्त रूपमा कार्यान्वयन गरेको थियो । पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय सामुदायिक मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रमको मूल्याङ्कन गरिएको थियो र मकवानपुर तथा भक्तपुर जिल्लाहरूमा उस्तै खालका कार्यक्रमहरू सुरु गरिएको थियो । तानसेन अस्पतालको आफ्नो मनोवैज्ञानिक बहिरङ्ग विभागलाई सहयोग पुर्‍याएर रिफरल केन्द्रको रूपमा विकसित गरिएको थियो । मानव स्रोत विकास इकाईले एम.डी.- मनोवैज्ञानिक तथा एम.फिल. कोर्सको तालिममा योगदान पुर्‍याउन त्रिभुवन विश्वविद्यालय चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थानसँग साभेदारी गर्‍यो । क्लिनिकल मनोवैज्ञानिक कार्यक्रमहरू, शिक्षण तथा बालक निर्देशन क्लिनिकहरूको पर्यवेक्षण गर्ने कार्य जारी रहेका छन् ।

पोषण कार्यक्रमले शिक्षण सामग्रीहरू उत्पादन गरेर, श्री ५ को सरकार, अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था तथा गैरसरकारी संस्थाहरूलाई तालिम तथा प्राविधिक सहयोग पुर्‍याई राष्ट्रिय पोषण रणनीतिहरूलाई सहयोग गर्ने कार्यमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्‍यो । तनहुँ र धादिङमा १२१६ जना समुदायका मानिसहरूले तालिम पाए । उक्त कार्यक्रमले गर्दा तनहुँमा ६६ प्रतिशत र धादिङमा ५८ प्रतिशत बालबालिकाले उनीहरूको उमेर अनुसार हुनुपर्ने तौल बृद्धि गरेका थिए । ललितपुरमा ८१ जना आमाहरूले पोषण तालिम प्राप्त गरे र भक्तपुरमा एउटा सामुदायिक पोषण सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य सुरु भएको छ ।

यू.एम.एन.को सक्रिय इकाई सन् २००३ मा सक्रिय सेवा समाज बन्यो । उनीहरूले त्यस वर्ष सक्रिय इकाईका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरे र

"हामीहरू एउटा ठूलो परिवारमा बस्ने गर्दथ्यौं । एकदिन पहिरोले हाम्रो जग्गा नष्ट गर्‍यो । त्यसपछि हामीहरू काम र मामको निम्ति काठमाडौँ गयौं । मेरो बुवाले एउटा सानो पसलमा र मेरी आमाको एउटा कारखानामा काम गर्नुहुन्थ्यो । म चार कक्षामा पढ्दै गर्दाखेरि मेरो बुवाले अर्की आइमाइसँग विवाह गर्नुभयो र उसैसँग बस्न जानुभयो । मेरी आमाको काम गुमाउनु भयो । शुल्क नतिरेकोले मलाई विद्यालयबाट निष्काशन गर्ने लागिएको थियो । त्यसपछि हामीलाई कसैले यू.एम.एन.मा जानु भनी सिफारिस गर्‍यो । यू.एम.एन.को नेपाली महिला सल्लाहकार समूह मार्फत मैले छात्रवृत्ति पाएँ । मैले एस.एल.सी. जाँच राम्रोसँग पास गर्न सकें । अहिले म कक्षा बाह्रमा अध्ययनरत छु । मैले आफ्नो हाइस्कूलको पढाइ पूरा गर्न यू.एम.एन.बाट पाएको सहयोगका निम्ति म आभारी छु । धन्यवाद यू.एम.एन. "

- प्रस्तुतकर्ता: बालकुमारी गुरुङ

in the top ten nationwide. 174 needy students (about 25% of the school) are supported through GBS Scholarships.

Programmes and Partners continuing beyond November 2005

UMN will continue work with some existing programmes beyond 2005 in order to ensure sustainability and to complete previous commitments. *Yala Urban Health Programme (YUHP)* works closely with Lalitpur Sub-Metropolitan City in its basic health services provision using a rights-based and capacity building approach. As a result the Public Health Unit has been upgraded to full Public Health Section status. National recognition has resulted in Lalitpur being selected to participate in an international Public Health Project, which has the objective of developing workable urban models for sustainable primary health care through public-private programmes.

Tansen Nursing School (TNS) continued to run as an autonomous training institution in partnership with the Council for Technical Education and Vocational Training (CTEVT). This year saw the first and second batch of nurses complete their training with 100% successful results. UMN is continuing to work with TNS to determine a sustainable future beyond 2005.

The *Scholarship Programme* provided scholarships to needy students from vulnerable groups such as blind, deaf, disabled, orphan, single parent, prison children, displaced children, Chepangs and girls/women in crisis. This year scholarships were awarded to 121 school children and 55 campus or tertiary level students, in both academic and skill based vocational training. The Scholarship Programme will be transferred into the new UMN structure during the next year.

Butwal Technical Institute (BTI) obtained CTEVT recognition for the basic technician course, added enterprise education to the curriculum, updated the English language course and opened a computer laboratory. Accreditation of the technician training by City and Guilds is in progress, which UMN will continue to support until 2008. A consultation with stakeholders recommended a survey to determine what a sustainable future for BTI might be. Initial investigations that BTI could operate under an existing act of parliament for a similar organisation are encouraging.

The *Oral Health Programmes* supported the Department of Health Services to set up an Oral Health Section which developed a national infection control policy, and training programmes for oral health care workers. Research and a national oral health survey on behalf of the Ministry of Health and World Health Organisation was conducted, and results of previous research were published. The NGO, *Oral Health Care, Nepal*, was established in January 2004 to take over school and community oral health programmes.

UMN has four experts seconded to *Kathmandu University*. Students are now doing well in more advanced classes and exams, and applications have increased massively thanks to a superbly equipped undergraduate laboratory funded by the Nepal Himalayan Asia Mission a UMN Member Body. Our secondees and scholarship-funded fellows are promoting and creating appropriate research works for Nepal, and enjoy interacting with the students both inside and outside the lecture rooms.

In *Kathmandu University Medical School* there have been encouraging progress with approval obtained from the Nepal Medical Council, the first intake of students into full time clinical studies, the establishment of a conglomerate of Teaching Hospitals and construction started on the new Medical School building.

Gandaki College of Engineering and Science (GCES) had a very good year. It has opened a unique new library specially dedicated to computer software, and after examinations one of the students received special recognition at the annual convocation of Pokhara University. All its graduates are either in employment or study, and its degrees have been accepted by nine western universities. UMN will continue to second staff to GCES until 2008 to ensure its ongoing sustainability.

The *Dhulikhel Medical Institute* three year Certificate Course in Physiotherapy began in July 2002, and now is fully operational. UMN has two health professionals assisting with the course. Students have now had extensive clinical experience, and the clinical supervisors, physicians, and other hospital staff have all been very surprised and pleased at the quality of the student's training and work. The first batch will graduate in November 2005, and already hospitals are lining up to hire them.

The transitioning of *UMN's hospital work* was redirected following the failure of the concept of a Common Board (for all of the hospitals, including Patan Hospital) approach because of differences in requirements for the governance structure. Discussions were opened with a Christian NGO about the possibilities of future partnership and handover of two of UMN hospitals (Tansen and Okhaldhunga). At the year end a promising proposal was in consultation and under review by the UMN Leadership.

Despite uncertain security, *Okhaldhunga Community Hospital* was able to provide excellent clinical, pastoral and complicated surgical care to patients from Okhaldhunga and five surrounding districts due to the presence of an adequate number of qualified doctors. Charity care was increased. The Public Health Unit focused on women and child health education, the government health post support and a community drug programme.

Although UMN intends to decentralise and work in partnership in Clusters, it continues to have an impact at the national level. For example, in the past year UMN:

- ◆ promoted the profession of physiotherapy:
 - In partnership with Dhulikhel Medical Institute/ Kathmandu University, UMN continued to coordinate the only certificate level school of physiotherapy in Nepal that it started two years previously
 - advised the Nepal Health Professions Council on the development of Minimum Norms and Standards for physiotherapy in Nepal
- ◆ continued to build the capacity of the Oral Health Section for the Ministry of Health
- ◆ continued to provide on site training for district hospital staff at remote district hospitals
- ◆ provided input in discussions on Public Private partnerships for health care for the poor, and for government health care systems.
- ◆ continued to provide input at the national policy level into Safe Motherhood strategies
- ◆ also coordinated and trained journalists in investigative journalism on unsafe abortion.

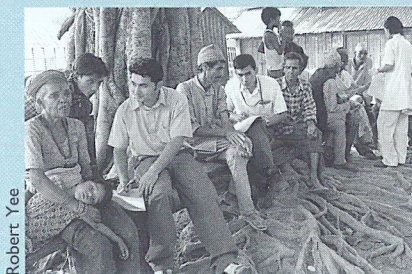
UMN Oral Health Programme: Contributing to National Policy

मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमले राष्ट्रिय नीतिमा योगदान पुर्याएको छ

The Ministry of Health Nepal now has an Oral Health Focal Point, and the UMN Oral Health Programme (OHP) has had the privilege of helping to establish exciting new plans for improving oral health across the whole country.

A national infection control policy along with videos and training packages and training programmes for dentists, dental assistants and health post workers are all in place. OHP helped produce these along with other local and international partners.

Even more exciting has been OHP's task implementing the Focal Point's aim of a nation-wide survey of oral health. A team of eleven dental examiners and assistants surveyed people from Dhangadi to Jhapa, Simikot to Simara. This will help to guide future national policy. But also coming from the finding of the survey there is evidence that OHP's advocacy project of fluoridating toothpaste five years ago is now having an impact on the oral health of Nepal. After years of increasing tooth decay there is now a decline, with the resulting saving in dental treatment

costs and the improved quality of life.

God is good and faithful: praise Him for opportunities to improve the lives of so many people across the country.

- Robert Yee

यू.एम.एन.ले विकेन्द्रीकरण गरी क्लस्टरमा साभेदारीमा कार्य गर्ने भएतापनि, यसले राष्ट्रियस्तरमा प्रभाव पार्ने कामलाई निरन्तरता दिएको छ। उदाहरणका लागि, गत वर्ष यू.एम.एन.ले :

- ◆ फिजियोथेरापी व्यवसायीको प्रवर्द्धन गर्‍यो :
 - धुलिखेल मेडिकल इन्स्टिट्यूट/काठमाडौं विश्वविद्यालयको साभेदारीमा यू.एम.एन.ले दुई वर्ष अगाडि सुरु भएको नेपालको एक मात्र प्रविणता प्रमाणपत्र तहको फिजियोथेरापी स्कूलमा समन्वय गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ।
 - नेपालमा फिजियोथेरापीको लागि न्यूनतम मूल्य मान्यता र स्तर विकासका लागि नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदलाई सुझाव दियो।
- ◆ स्वास्थ्य मन्त्रालयका लागि मुख स्वास्थ्य इकाईका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने काममा निरन्तरता दियो।
- ◆ दुर्गम जिल्लाका अस्पतालहरूमा जिल्ला अस्पतालका कर्मचारीलाई स्थलगत तालिम दिने कार्यलाई निरन्तरता दियो।
- ◆ गरीबको लागि स्वास्थ्य सेवा तथा सरकारी स्वास्थ्य सेवा प्रणालीहरूका निमित्त सार्वजनिक निजी साभेदारी सम्बन्धी छलफलहरूमा सरसल्लाह उपलब्ध गरायो।
- ◆ सुरक्षित मातृत्व रणनीतिहरू सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तहमा सरसल्लाह उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दियो।
- ◆ असुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी अनुसन्धानात्मक पत्रकारितामा पत्रकारहरूको समन्वय गरी तालिम प्रदान पनि गर्‍यो।

नेपालको स्वास्थ्य मन्त्रालयमा एउटा ओरल हेल्थ फोकल प्वाइन्ट छ र यू.एम.एन. को मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमले देशभरि मुख स्वास्थ्य सुधार गर्नको उत्साहवर्धक नयाँ योजनाहरू बनाउनका निमित्त सहयोग गर्ने सौभाग्य प्राप्त गरेको थियो।

भिडियो सहितको एउटा राष्ट्रिय सङ्क्रमण नियन्त्रण नीति तथा दन्त चिकित्सकहरू, दन्त सहायकहरू तथा स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरूलाई समष्टिगत तालिम तथा तालिम कार्यक्रमहरू सबै सञ्चालनमा रहेका छन्।

मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमको उत्साहवर्धक कार्यचाहिँ फोकल प्वाइन्टको मुख स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रव्यापी सर्वे गर्ने उद्देश्यलाई कार्यान्वयन गर्नु रहेको छ। दन्त परीक्षक तथा सहायकहरूको एघार जनाको टोलीले धनगढीदेखि भ्रपा र सिमीकोटदेखि सिमरासम्म मानिसहरूको सर्वेक्षण गरेका थिए। यस कार्यले भावी राष्ट्रिय नीतिलाई निर्देशित गर्न सहयोग पुर्याउनेछ। सर्वेक्षणले के पनि देखाएको छ भने मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमले पाँच वर्षअघि दन्तमञ्जनमा फ्लोराइड राख्नु आवश्यक छ भनेर गरेको पैरवीले नेपालको मुख स्वास्थ्यमा प्रभाव पारेको छ। वर्षौदेखि बढ्दोरूपमा दाँत कीराले खाँदै आएकोमा अहिले आएर त्यसमा कमी भएको छ र दाँतको उपचारमा लाग्ने खर्च जोगिएको छ र जीवनको गुणस्तरमा सुधार आएको छ।

परमेश्वर भला र विश्वासिलो हुनुहुन्छ। देशभरि धेरै मानिसहरूका जीवनहरू सुधार्ने अवसर प्रदान गर्नुभएकोमा उहाँलाई प्रशंसा गरौं।

- रोबर्ट यी

UMN: Securing the Future of its Previous Work

यू.एम.एन.ले पहिलाको कार्यको भविष्य सुरक्षित राख्दा

During 2003-2004 UMN continued to work through Nepali organisations as well as in its own projects. There are six new NGOs that have evolved from CDHP Makwanpur, the Mental Health Programme, Nutrition Programme, Oral Health Programme, Sakriya Unit (HIV/AIDS) and Rural Development Centre. During 2003-2004 they successfully implemented UMN devised plans in these areas using funding accessed by UMN.

सन् २००३-२००४ मा यू.एम.एन.ले नेपाली संस्थाहरू मार्फत र आफ्नै परियोजनाहरूमा कार्य गर्‍यो । सामुदायिक विकास तथा स्वास्थ्य परियोजना, मकवानपुर, मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम, पोषण कार्यक्रम, मुख स्वास्थ्य कार्यक्रम, सक्रिय यूनिट (एच्. आई.भी./एड्स) तथा ग्रामीण विकास केन्द्रबाट ६ वटा नयाँ गैरसरकारी संस्थाहरूको स्थापना भएको छ । सन् २००३-२००४ को अवधिमा यी संस्थाहरूले यू.एम.एन.बाट सुरुवात गरिएका योजनाहरू सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गरे ।

The *Non-Formal Education Support Office (NFESO)* trained facilitators and trainers, and published materials including the Pipal Pustak neoliterate series and an NFE Master Guideline. Materials were distributed widely, including in fifty tin trunk libraries. Publication will continue in the future, but logistics will be handed over to a Nepali organisation.

The *Disaster Preparedness Programme* worked in partnership with local stakeholders to build a meeting room for the Child Welfare Association in Dhading using earthquake resistant techniques. It also assisted the community in Morang to contribute to flood control activities by training partner organisations in disaster preparedness and mitigation. The programme continued to build relationships with different stakeholders through workshops, seminars and talk programmes.

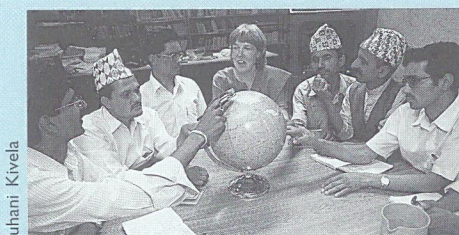
Support from UMN over the past year to the *Nepal Hydro and Electric Company* has been through the secondment of two technical specialists to assist in the development of small-scale hydropower generating systems, and in the enhancement of

Nepal's capability to maintain its existing power generating infrastructure. *Himal Hydro and General Construction Ltd.* has had one secondee capacity building the company by mentoring senior management, and *Hydro-Consult Private Ltd.* had two technical experts in an attempt to enhance its sustainability.

Liquidation of *Butwal Plywood Factory* is effectively complete except that one shareholder refuses to accept their share capital payment. The closure of *Developing and Consulting Services* will be completed when the remaining funds are disbursed. This will probably be to Butwal Technical Institute once its future is secured.

Gandaki Higher Secondary Boarding School (GBS) continues to make an outstanding contribution to education in Nepal. UMN secondee and Principal Dr. PV Chandy left in April 2004 after seven years of service. His contribution to building up academic standards has led to the exceptional examination results this year. Nearly all students in examination years passed with distinction or in the first division. Four students finished

Let us learn from History! इतिहासबाट सिकौं !

Ragnhild Nystrom training teachers

In February – March I visited several schools in Syangja where class 12 students were teaching different subjects as part of their teaching practice.

One day I visited the school in Sepat and saw a young lady student teach a history lesson about Ancient Greece to class 6 and 7. She made the students read the whole text in the book and then she asked some questions to find out whether they had understood or not. The usual method is to ask one question after every sentence and thus test the students' listening rather than their understanding. Afterwards I talked to her and told her I thought she had done very well in saving the questions to the end. She explained that up to the day before she had been following the usual way of asking questions, but that day the headmaster of Sepat School had been listening to her lesson and he had told her that it might be better if she tried to ask the questions at the end! I was overjoyed to hear that! Not only had the headmaster grasped the idea that teaching is about making the students understand, rather than just repeat strange facts, he had also taken the time to observe a class taught by a female class 12 student and to give her advice on how to improve her teaching. On top of that, she was brave enough to try out, what was probably to her, a completely new way of teaching. If that's not success and "lives being changed" I don't know what is!

- Ragnhild Nystrom

फागुन महिनामा मैले त्याङ्जाका धेरै विद्यालयहरूको भ्रमण गरेँ जहाँ कक्षा बाह्रमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूले आफ्नो शिक्षण अभ्यासको क्रममा विभिन्न विषयहरू पढाइरहेका थिए ।

एकदिन म सेपतको विद्यालयमा गएँ र त्यहाँ एउटी जवान महिला शिक्षिकाले कक्षा ६ र ७ मा प्राचीन ग्रीसको बारेमा एउटा इतिहासको पाठ पढाएको हेरेँ । उनले ती विद्यार्थीहरूलाई त्यस पुस्तकको सम्पूर्ण पाठ पढ्न लगाइन् अनि त्यसपछि उनीहरूले बुझे-नबुझेको पत्ता लगाउन केही प्रश्नहरू सोधिन् । चलनचल्तीमा अपनाइने विधिचाहिँ एउटा वाक्यपछि एउटा प्रश्न सोध्ने गरिन्छ जसले विद्यार्थीको बुझाइलाई भन्दा सुनाइलाई जाँच्दछ । त्यसपछि मैले उनीसँग कुरा गरेँ र 'अन्तमा प्रश्नहरू सोधेर धेरै राम्रो गर्नुभयो' भनेर भनेँ । उनले मलाई के भनिन् भने त्यसदिन भन्दा पहिला उनले उही सधैंको जस्तो प्रश्न गरिरहने विधि प्रयोग गर्ने गरेकी थिइन्, तर त्यस दिन सेपत स्कूलको प्रधानाध्यापकले उनले पढाएको सुनिरहेका रहेछन् र उनलाई 'प्रश्नहरू पछि सोध्दा राम्रो होला कि?' भनेर सुझाव दिएका रहेछन् । त्यो सुन्दा मलाई अति खुसी लाग्यो । प्रधानाध्यापकले शिक्षण भनेको अनौठा तथ्यहरू दोहोर्‍याउनु भन्दा विद्यार्थीहरूलाई बुझाउनु हो भन्ने कुरा मात्र बुझेका होइनन् कि उनले त कक्षा १२ मा अध्ययनरत एउटी महिला विद्यार्थीले पढाएको हेर्ने समय निकाले र उनले आफ्नो शिक्षणलाई कसरी सुधार गर्न सकिन्छ भनेर सुझाव पनि दिए । महत्त्वपूर्ण कुरा त, ती शिक्षिकाले शिक्षण विधिमा परिवर्तन ल्याउने प्रयत्न गरिन् र शायद यो उनका लागि पूर्णरूपमा नयाँ शिक्षण तरिका थियो । यदि "जीवनहरू परिवर्तन भएका छन्" र त्यो सफलता होइन भने, यो के हो मलाई थाहा छैन !

- ज्याइल्ल्ड नाइस्ट्रम

The *Rural Development Centre* continued to deliver high quality training in the area of community and rural development. Over the year they delivered a total of 9425 trainee days including 49% for women, meeting or exceeding their targets. About 66% of these trainings were delivered to poor rural farmers of which 26% were occupational castes. Eight new training courses were developed and delivered over the last year and, moving towards sustainability, 28% of recurring expenditure was covered from local income sources.

Lalitpur Nursing Campus (LNC) continued to train post-basic Bachelor of Nursing students and had 100% success results, with two students from Proficiency Certificate level securing first and second position, and one BN student was first among Tribhuvan University Nursing Campuses. LNC became an independent institution in December 2003, managed by an independent Board and affiliated with IOM. LNC became fully independent of UMN with the transfer of assets in July 2004, but UMN will continue capacity building work with them over the next year.

At the end of 2003-2004, some projects were concluded as part of their long-term plans. Capacity building support to the NGO *Community Development Services* was completed and *Ramechhap Community Development Project* closed. *Lamjung Community Health Programme (LCHP)* finished its work this year. In this final year they completed the training of female community health volunteers, traditional birth attendants, village animal health workers and basic care and maintenance volunteers who look after the village drinking water system. Remaining assets were transferred to local organisations. *Mugu Education Project (MEP)* concentrated on empowering groups, including building the management capacity of two local NGOs. Mugu language literacy primers were published. An evaluation showed that MEP has been effective in reducing poverty, community participation in all types of work has increased, and awareness in preventive health care in the areas of sanitation, health and hygiene, drinking water, nutrition, and use of smokeless stoves has been raised.

Jhimruk Industrial Development Centre, Private Limited (JIDCO) received permission from the donor to continue to use its substantial reserves for mitigation and compensatory development works in the vicinity of the Jhimruk Hydro plant. Funds will remain by mid-2005 and the donor wishes these to continue to be used for this purpose. Therefore UMN is in dialogue with local stakeholders and a national NGO to take over our governing role of this non-profit philanthropic company.

UMN seconds two health professionals to the Medical Doctorate in General Practice programme at *B. P. Koirala Institute of Health Sciences (BPKIHS)*, which aims to develop

multi-talented general practitioners for rural district hospitals. The first three residents are due to finish their training in July 2005. UMN's secondees are also involved with undergraduate teaching, a fledgling social work department and advocating for better access of disabled people to medical services.

Unfortunately the *Occupational Therapy Programme* at the IOM was not able to operate due to difficulties in the shortage of physical facilities. It was formally concluded in November 2003.

Partners and Programmes phasing out from UMN's involvement in 2005

The *Syangja School Partnership Project (SSPP)* is now seeing the teachers, school management committee, coordination committee and mothers' group all actively participating in the educational improvement activities. Primary teachers were trained in child-centred learning, and took part in material and teaching method development activities. Parents have attended different awareness raising programmes and improvements were made to the school environment. Teaching practice for student teachers has been introduced and some needy students received scholarships.

The *Partnership Programme* will also be completed in July 2005. By July 2004 work was completed with 12 of 41 remaining partners in 16 districts. Wider membership, transparency and community ownership has enabled partners to continue their activities in difficult security situations. Some partners have expanded their working areas and some have found new donors. Capacity building with all partners was completed in areas of good governance, financial management and ethics. Proposal writing support resulted in successful funding applications for 8 partners.

People, Energy & Environment Development Association (PEEDA) aims to improve livelihoods of poor communities by communal utilisation of renewable energy resources, while ensuring due care for the environment. UMN is working with PEEDA to build its capacity to take on some of the former engineering activities of UMN. This year UMN has facilitated the placement of PEEDA's first Executive Director and helped to develop a strategic plan. Over the remaining partnership period UMN's secondees will be coaching the newly appointed Executive Director as PEEDA starts to outwork its objectives practically.

The *Advisory Group on Nepali Women (AGNW)* organised workshops on advocacy and conducted trainings for representatives, partner projects and organisations. Needy women and girls were supported in short income generating courses and education scholarships. AGNW published a gender training manual, poster and newsletter and referred women in crisis to appropriate centres.

The *Community Development and Health Programme (CDHP)* completed the transition of its long-standing project work. The *Centre for Community Development, Nepal (CCDN)* implemented the Makwanpur programme to improve health posts. A community drug scheme for mental and oral health was initiated, and home delivery cases were handled by trained Traditional Birth Attendants. Mothers benefited from nutrition clinics and NFE classes. Community development activities included clean drinking water supply, kitchen gardens and income generation activities. In Lalitpur District, the handover of health posts to the government was completed. *Chapagaun Teaching Health Post* was successfully transferred to the District Development Committee, governed by a community board and managed by the local Christian NGO *Shanti Nepal*. This completed the work of CDHP, which was closed as a UMN project in July 2004.

UMN's *Mental Health Programme* was jointly implemented by UMN and the Centre for Mental Health and Counselling - Nepal. The Western Region Community Mental Health Programme was evaluated and similar programmes were started in Makwanpur and Bhaktapur Districts. Tansen hospital was developed as a referral point through support to their psychiatric out-patients department. The Human Resource

A successful new start एउटा सफल नयाँ सुरुवात

Mental health services are very few in Nepal, and then only in Kathmandu and other centres. UMN's mental health programme pioneered many of these services and related training, so when UMN's future plans were explained, the programme staff were eager to form their own organisation. With around 12% of the population suffering from mental illness – that's 3 million people – they understood the desperate need for on-going work. So, the Centre for Mental Health and Counseling – Nepal, (CMC – N) was started. It was registered in May 2003, and in July 2004 became fully independent.

Already this young organisation has become well known and in demand. It is involved in community mental health programmes and trainings in different parts of the country; in a school survey to increase treatment of children; in counselling training and supervision for other organisations such as leprosy health; and in trauma counseling. The latter is more and more important as conflict continues, and CMC provides services as well as training workers of other organisations.

Building on their firm UMN foundations, CMC is going from strength to strength in its service to the suffering people of Nepal.

- Martina Bungert

Successful growth of new organisations

Development Unit partnered with Tribhuvan University Institute of Medicine (IOM) to contribute training in MD-Psychiatry and M.Phil. courses. Clinical psychology programmes, teaching, and supervision in child-guidance clinics have continued.

The *Nutrition Programme* played a vital role in supporting national nutrition strategies through developing teaching materials, training and technical assistance to HMG/N, INGOs and NGOs. 1216 community people received training in Tanahun and Dhading; of the children in the programme 66% in Tanahun and 58% in Dhading increased their reference weight for age. 81 mothers received nutrition training in Lalitpur and a community nutrition initiative at Bhaktapur has started.

The UMN *Sakriya Unit* became *Sakriya Sewa Samaj (SSS)* in 2003. They implemented the Sakriya Unit activities during the year, developing their role as the lead agency in counselling training. They prepared a manual for counselling which was endorsed by the government for national use. SSS also provided training in Home Based Care and other areas, and produced a video "Sandesh" promoting AIDS awareness, which is being broadcast on the national television network.

...continued to page 20

नेपालमा मानसिक स्वास्थ्य सेवाहरू अति थोरै छन् र ती पनि काठमाडौँ तथा अन्य केन्द्रहरूमा मात्र उपलब्ध छन्। यू.एम.एन.को मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रमले यस्ता धेरै मानसिक स्वास्थ्य सेवाहरू तथा यससँग सम्बन्धित तालिमको सुरुवात गर्‍यो। यू.एम.एन.का भावी योजनाहरू व्याख्या गरिँदा, मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रममा कार्यरत कर्मचारीहरू स्वयंले नै आफ्नो संस्था खोल्ने उत्सुकता देखाए। जनसंख्याको करिब १२ प्रतिशत (तीस लाख) जनता मानसिक रोगबाट पीडित भएको अवस्थामा उक्त कार्यलाई निरन्तरता दिनु अति आवश्यक भएको कुरा उनीहरूले बुझेर परिणामस्वरूप मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र - नेपाल (सि.एम.सि. - नेपाल) को स्थापना गरियो। सन् २००३ को मे महिनामा यो संस्था दर्ता भयो र सन् २००४ को जुलाई महिनामा पूर्णरूपमा स्वतन्त्र भई काम गर्‍यो।

यो नयाँ संस्था अहिले नै लोकप्रिय भइसकेको छ र यस संस्थाले दिने सेवाको माग बढेको छ। यो देशका विभिन्न भागहरूमा सामुदायिक मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू तथा तालिमहरूमा संलग्न छ जस्तै - बालबालिकाको उपचारमा वृद्धि गर्नका निम्ति विद्यालय सर्वेक्षणमा, कुष्ठरोग स्वास्थ्य तथा मानसिक आघात परामर्श जस्ता अन्य संस्थाहरूको लागि परामर्श तालिम र सुपरिवेक्षणमा। द्वन्द्व जारी रहेको अवस्थामा मानसिक आघात परामर्श अति महत्त्वपूर्ण छ र सि.एम.सि.ले अन्य संस्थाहरूमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई उक्त सेवा उपलब्ध गराउँदैछ। यू.एम.एन.को दह्रो जगबाट सुरु भएको सि.एम.सि.ले मानसिक पीडा भोगिरहेका नेपाली जनतालाई सेवा पुर्‍याउन लागिपरेको छ।

- मार्टिना बुर्गेर्ट

A. Current UMN implemented Programmes, Projects and Institutions

यू.एम.एन.ले वर्तमानमा कार्यान्वयन गरेका कार्यक्रम, परियोजना तथा संस्थानहरू

Jhimruk Industrial Development Centre, Pvt. Ltd., Pyuthan
 भिमरूक औद्योगिक विकास केन्द्र प्राइभेट लिमिटेड, प्युठान (5)
 School Partnership Programme, Syangia
 विद्यालय साझेदारी परियोजना, स्याङ्जा (8)
 United Mission Hospital, Tansen
 यूनाईटेड मिसन अस्पताल, तानसेन (9)
 Butwal Technical Institute, Rupandehi
 बुटवल टेक्निकल इन्स्टिट्युट, रूपन्देही (11)
 Oral Health Programme, Kathmandu
 मुख स्वास्थ्य कार्यक्रम, काठमाडौं (15)
 Scholarship Programme, Kathmandu
 छात्रवृत्ति कार्यक्रम, काठमाडौं (15)
 Partnership Programme, Kathmandu
 साझेदारी कार्यक्रम, काठमाडौं (15)
 Advisory Group on Nepali Women, Kathmandu
 नेपाली महिला सल्लाहकार समूह, काठमाडौं (15)
 Disaster Preparedness Programme, Kathmandu
 प्रकोप पूर्वतयारी कार्यक्रम, काठमाडौं (15)
 Non-Formal Education Support Office, Kathmandu
 अनौपचारिक शिक्षा सहयोग कार्यालय, काठमाडौं (15)
 Yala Urban Health Programme, Lalitpur
 यल शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम, ललितपुर (16)
 Okhaldhunga Community Hospital, Okhaldhunga
 ओखलढुंगा सामुदायिक अस्पताल, ओखलढुंगा (20)

B. UMN Projects, completed in 2003 – 04

सन् २००३-०४ मा समापन भएका यू.एम.एन.का परियोजनाहरू

Mugu Education Project, Mugu मुगु शिक्षा परियोजना, मुगु (1)
 Community Health Programme, Lamjung
 लमजुङ सामुदायिक स्वास्थ्य कार्यक्रम, लमजुङ (7)
 Community Development and Health Project, Lalitpur
 सामुदायिक विकास तथा स्वास्थ्य परियोजना, ललितपुर (16)
 Ramechhap Community Development Project, Ramechhap
 रामेछाप सामुदायिक विकास परियोजना, रामेछाप (19)

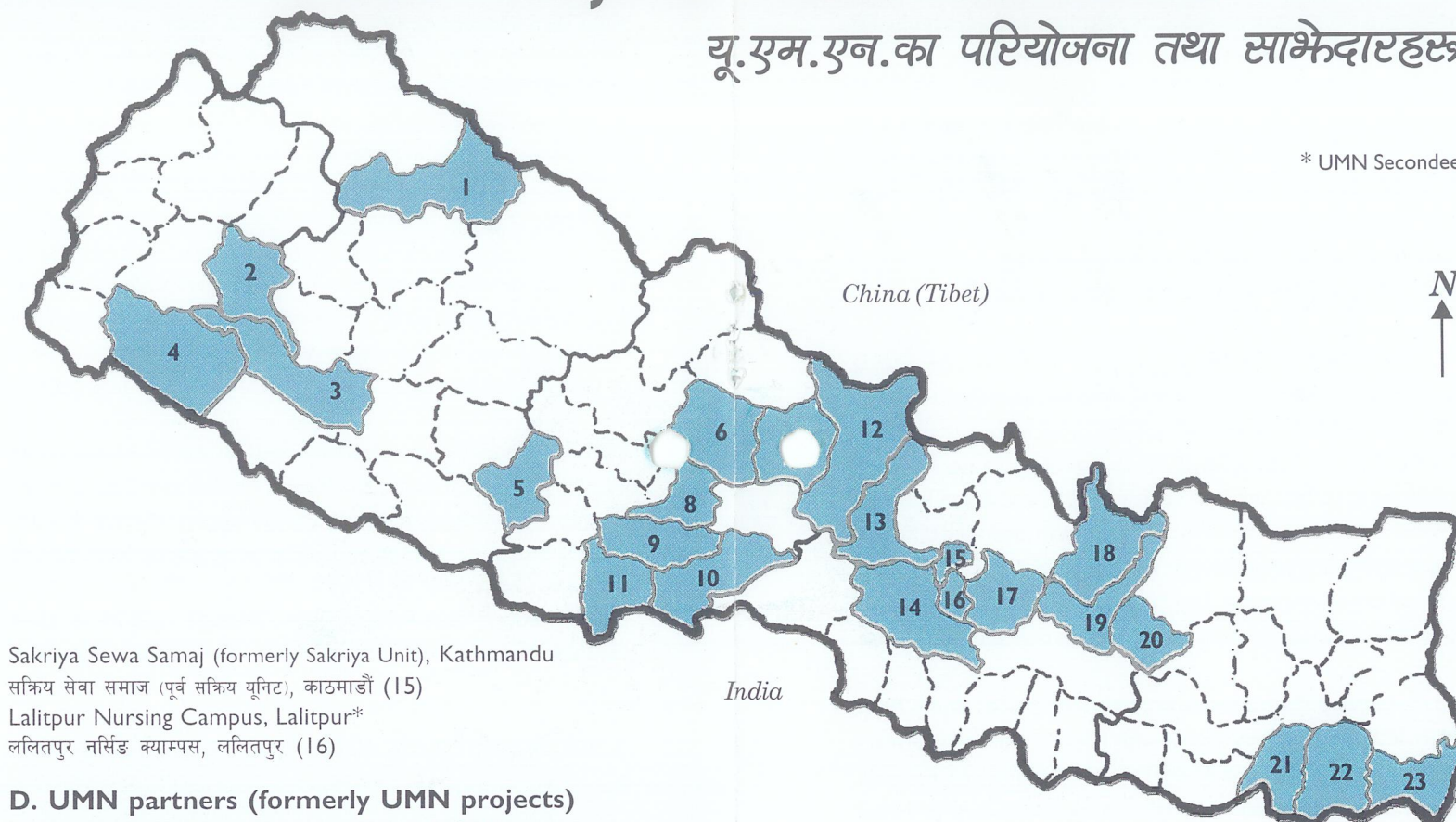
C. UMN Projects, that became partners in 2003- 04

सन् २००३-०४ मा साझेदारहरू भएका यू.एम.एन.का परियोजनाहरू

Nucleus for Empowerment through Skill Transfer (formerly Rural Development Centre), Kaski*
 सीप हस्तान्तरणद्वारा सशक्तिकरण (पूर्व ग्रामीण विकास केन्द्र), कास्की (6)
 Centre for Community Development Nepal (formerly part of CDHP Lalitpur), Makawanpur
 सामुदायिक विकास केन्द्र नेपाल (पूर्व सामुदायिक विकास तथा स्वास्थ्य परियोजना, ललितपुर को एक भाग), मकवानपुर (14)
 Centre for Mental Health and Counselling - Nepal (formerly Mental Health Programme), Kathmandu* मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र-नेपाल, (पूर्व मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम), काठमाडौं (15)
 Nutrition Promotion and Consultancy Services (formerly Nutrition Programme), Kathmandu* पोषण प्रवर्द्धन तथा परामर्श सेवा (पूर्व पोषण कार्यक्रम), काठमाडौं (15)
 Oral Health Care, Nepal (formerly part of Oral Health Programme), Kathmandu* मुख स्वास्थ्य सेवा, नेपाल (पूर्व मुख स्वास्थ्य कार्यक्रमको एक भाग), काठमाडौं (15)

UMN: Projects and Partners

यू.एम.एन.का परियोजना तथा साझेदारहरू

Sakriya Sewa Samaj (formerly Sakriya Unit), Kathmandu
 सक्रिय सेवा समाज (पूर्व सक्रिय युनिट), काठमाडौं (15)
 Lalitpur Nursing Campus, Lalitpur*
 ललितपुर नर्सिङ क्याम्पस, ललितपुर (16)

D. UMN partners (formerly UMN projects)

यू.एम.एन.का साझेदारहरू (यू.एम.एन.का पूर्व परियोजनाहरू)

Youths in Empowerment Sector - Nepal, Achham
 सशक्तिकरणको क्षेत्रमा यूवाहरू-नेपाल, अछाम (2)
 Sahakarmi Samaj, Surkhet सहकर्मी समाज, सुर्खेत (3)
 Animal Health Training and Consultancy Services, Kaski*
 पशु स्वास्थ्य तालिम तथा परामर्श सेवा, कास्की (6)
 Gandaki Higher Secondary Boarding School, Kaski*
 गण्डकी उच्च माध्यमिक आवासीय विद्यालय, कास्की (6)
 Amp Pipal Hospital, Gorkha आँपपीपल अस्पताल, गोरखा (12)
 Resources Identification and Management Society, Dhading
 स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन समाज, धादिङ (13)
 Himal Hydro and General Construction, Ltd., Kathmandu*
 हिमाल हाइड्रो एण्ड जेनरल कन्स्ट्रक्शन लिमिटेड, काठमाडौं (15)
 Hydro Consult Pvt. Ltd., Kathmandu*
 हाइड्रो कन्सल्ट प्राइभेट लिमिटेड, काठमाडौं (15)
 Nepal Hydro & Electric Pvt. Ltd., Kathmandu
 नेपाल हाइड्रो एण्ड इलेक्ट्रिक प्राइभेट लिमिटेड, काठमाडौं (15)
 Patan Hospital, Lalitpur* पाटन अस्पताल, ललितपुर (16)
 Village Leather Goods Training Association, Lalitpur
 ग्रामीण छाला विकास समिति, ललितपुर (16)
 Group of Helping Hands - Nepal, Lalitpur
 सहयोगी हातहरूको समूह-नेपाल (साहस), ललितपुर (16)
 Community Development Society, Ramechhap
 सामुदायिक विकास समाज, रामेछाप (19)

E. Other Current UMN Partners

यू.एम.एन.का अन्य वर्तमान साझेदारहरू

Interdependent Society for Surkhet, Surkhet
 अन्तरनिर्भर समाज सुर्खेत, सुर्खेत (3)

Gandaki College of Engineering and Science, Kaski*
 गण्डकी कलेज अफ इन्जिनियरिङ एण्ड साइन्स, कास्की (6)
 Bangur Palan Krishak Co-operative Ltd., Syangja
 बङ्गुर पालन कृषक सहकारी संस्था लिमिटेड, स्याङ्जा (8)
 Tansen Nursing School, Palpa* तानसेन नर्सिङ स्कूल, पाल्पा (9)
 Women Craft Association, Palpa महिला कला उद्योग, पाल्पा (9)
 Bartandi Community Forestry Users' Group, Nawalparasi
 बर्ताडी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, नवलपरासी (10)
 Chandra Jyoti Integrated Rural Development Society, Dhading
 चन्द्र ज्योति एकीकृत ग्रामीण विकास समाज, धादिङ (13)
 Samaj Kalyan Samajik Swavalamban Savings and Credit Co-operative Ltd., Dhading समाज कल्याण सामाजिक स्वावलम्बन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड, धादिङ (13)
 Education Training and Services for Community, Makawanpur
 समुदायका लागि शिक्षा तालिम तथा सेवा, मकवानपुर (14)
 Himalayan Multipurpose Upliftment Co-operative Centre, Kathmandu
 हिमालयन बहुउद्देश्यीय उत्थान सहकारी केन्द्र, काठमाडौं (15)
 Life Light Community Development Services, Kathmandu
 जीवन ज्योति सामुदायिक विकास सेवा, काठमाडौं (15)
 Nepal Bible Ashram, Kathmandu नेपाल बाइबल आश्रम, काठमाडौं (15)
 People, Energy and Environment Development Association, Kathmandu मानव, उर्जा तथा वातावरण विकास एसोसिएसन, काठमाडौं (15)
 Sagarmatha Youth Revival Front Nepal, Kathmandu
 सगरमाथा युवा जागृति समूह नेपाल, काठमाडौं (15)

Human Development and Community Services, Kathmandu*
 मानव विकास तथा सामुदायिक सेवा, काठमाडौं (15)
 Lu Niva Pre Co-operative, Lalitpur
 लु निभा पूर्व सहकारी संस्था, ललितपुर (16)
 Multi-purpose Community Development Service, Lalitpur
 बहुउद्देश्यीय सामुदायिक विकास सेवा, ललितपुर (16)
 Shanti Nepal, Lalitpur शान्ति नेपाल, ललितपुर (16)
 Butwal Power Company, Lalitpur बुटवल पावर कम्पनी, ललितपुर (16)
 Dhulikhel Medical Institute, Kavre*
 धुलिखेल मेडिकल इन्स्टिट्युट, काभ्रे (17)
 Kathmandu University, Kavre* काठमाडौं विश्वविद्यालय, काभ्रे (17)
 Kathmandu University Medical School, Kavre*
 काठमाडौं युनिभर्सिटी मेडिकल स्कूल, काभ्रे (17)
 Mahila Sakshyarta Savings and Credit Co-operative Ltd., Dolakha
 महिला साक्षरता बचत तथा ऋण सहकारी लिमिटेड, दोलखा (18)
 Dhyaplu Atma Jagaran Savings and Credit Co-operative, Okhaldhunga
 ध्याप्लु आत्म-जागरण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड, ओखलढुंगा (20)
 Grahmin Mahila Jagaran Samuha, Okhaldhunga
 ग्रामीण महिला जागरण समूह, ओखलढुंगा (20)
 Likhu Demba Community Development Forum, Okhaldhunga
 लिखु देम्बा सामुदायिक विकास मन्च, ओखलढुंगा (20)
 B.P. Koirala Institute of Health Sciences, Sunsari*
 बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, सुनसरी (21)
 Community Development Forum, Morang
 सामुदायिक विकास फोरम, नेपाल, मोरङ (22)
 Nepal Jyoti Samaj Sewa, Morang नेपाल ज्योति समाज सेवा, मोरङ (22)
 Hilly Rural Development Organisation North, Morang
 उत्तर पहाडी ग्रामीण विकास संस्था, मोरङ (22)
 National Community Forum, Jhapa
 नेपाल सामुदायिक मन्च, झापा (23)

F. UMN partner organisations that transitioned from UMN partnership during 2003-04

सन् २००३-०४को अवधिमा यू.एम.एन.को साझेदारीबाट संक्रमण भएका

यू.एम.एन.का साझेदार संस्थाहरू

Welfare Association for Children Tikapur, Kailali
 वेलफेयर एसोसिएसन फर चिल्ड्रेन टीकापुर, कैलाली (4)
 Shrijansheel Youth Club, Gorkha सृजनशील युवा क्लब, गोरखा (12)
 Mahankal Youth Club, Dhading महाकाल युवा क्लब, धादिङ (13)
 Institute of Medicine, Kathmandu
 चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थान, काठमाडौं (15)
 Nepal Girls Care Centre, Kathmandu
 नेपाल गर्ल्स केयर सेन्टर, काठमाडौं (15)
 Nepal Permaculture Group, Kathmandu
 नेपाल पर्माकल्चर ग्रुप, काठमाडौं (15)
 Janahit Kosh Savings and Credit Co-operative Ltd., Ramechhap
 जनहित कोष बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड, रामेछाप (19)
 Jana Sahayogi Savings and Credit Co-operative Ltd., Ramechhap
 जन सहयोगी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड., रामेछाप (19)
 Digo Vikas Ma Mahila, Okhaldhunga
 दिगो विकासमा महिला, ओखलढुंगा (20)
 Mahila Samrakshan Samuha, Okhaldhunga
 महिला संरक्षण समूह, ओखलढुंगा (20)
 Nava Pratibha Youth Club, Okhaldhunga
 नवप्रतिभा युवा क्लब, ओखलढुंगा (20)
 Srijana Youth Club, Okhaldhunga सृजना युवा क्लब, ओखलढुंगा (20)

as per July 2004